

Cikke... csak a... meg... meg... meg...

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-u.), 10
Telefon 9-77.
Ejelli telefon (nyomda) 187
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre ... 1150 Lei
Félévre ... 600
Negyedévre ... 320
Egyhónapra ... 110
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem).
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vételnek fel.

Az antiszemitizmus örülete

Irta: Coudenhove-Kalergi R. N. gróf dr.

A háború előtt Oroszország volt az antiszemitizmus világcentruma. Ma Németország. Németországon kívül csupán a kelet-európai közép- és kisállamok találkozhattak az antiszemitizmussal. A másik három vezető európai nemzeti antiszemitizmust elutasítja. Angliának Disraeli óta számos zsidó politikai vezére van és az angol nép nem ismer sem politikai, sem társadalmi gazdasági antiszemitizmust. Franciaország antiszemita korszaka a republikánusok korszakát követi. Az antiszemitizmus vége összejött Franciaország nemzeti regenerációjával és győzelmével, amely erőt kölcsönözött neki, hogy a világháborút végigküzdje. Az első nacionalista Olaszország is elutasítja az antiszemitizmust, ami a szociális szemében nem egyéb barbár primitív. Olaszország példája bebiztosította, hogy a kommunizmus antiszemita jelszavak nélkül is legyűrhető és a legelőkelőbb nacionalizmus is életképes antiszemitizmus nélkül. Az antiszemitizmus szemében Németország kitart az antiszemitizmus mellett és egyik elméje a másik után építi fel erre az előzetes. A németek szerint például a zsidóság csak tehetségeket produkál, az emberiségnek nem. Ezzel szemben az antiszemita legnagyobbja ma egy zsidó: Albert Einstein és a legelső zsidó osztrák szintén zsidó: Siegfried Freud. Más teoretikusok a zsidó kapitalizmus és mammonizmus elméjéből indulnak ki és figyelmen kívül hagyják, hogy egyetlen nép sem szenvedett oly erősen és oly sokáig hitéért és szabadságáért, mint a zsidó; hogy a zsidó tehetségek nem leggazdagabb tagjai a nemzeteknek a legnagyobb megbecsülést, hanem a legbölcsöbbséget, tudományt, művészetet, realizmust, idealizmust, óriási idealizmust él, olyan idealizmust, amely a világot megvilágosította a kereszténységgel és a humanizmussal. A német megállapítás is, hogy az egész világ egy a zsidók elleni gyűlöletben. Ez elsősorban nem igaz. Az antiszemitizmus ma már nem világviszonyban szorított. Másodsorban a zsidó nép a világháborúban saját bölcsességével, hogy milyen igazságtalan az egész világ gyűlöletét egy néppel szemben. A zsidók és a németek elleni gyűlölet. Mindkét népet azért gyűlölik, mert a zsidók és azért rágalmazták, mert a zsidók, nem annyira hibáik, mint a németeké miatt. A világsztracizmus két példát statuált. A németeket azért tekintették az emberiség legbölcsöbbségeinek, mert szorgalmasabbak, keményebbek és szakszerűbbek, mint a többi nép és így azok konkurenciájukat megnehezítették. Ugyanez áll a japánokra Délkelet-Ázsiában, a japánok Kaliforniában és a zsidókra általában. A zsidók két évezredes mártírúruk által megteremtették el mai nagyságukhoz. A zsidók foglalkozásból kizárva, nehéz bizonyítani közepette meg kellett élelni elméjüket, hogy pusztán egyszóval a zsidókat átmentsék a középkorban. A zsidó volt, vagy tehetségében, az nem lehetett az éles egzisztenciális harcban elpusztult. Csak a legtehetségesebbek tarthaták fenn magukat és származásukat. Aki gyenge volt és gyáva, az elpusztult és kizsákmányozott.

lése érdekében kikeresztelkedett és kivált a zsidó közösségből. Csak a legbátrabbak, a legerősebbek tartották ki ennek a két évezredes harcnak csodáit. Így minden modern zsidó ereiben mártírvér folyik, olyan ősöktől, akik inkább tűzhalált szenvedtek, semmint elhagyták istenüket, vallásukat, ideáljukat. Aki hisz az átöröklésben, annak a zsidóban az emberiség egyik különösen értékes ágát kell tisztelnie. Az emberiségnek azon ágát, amelyet megerősített a szenvedés és a gondolkodás. Mert amíg a legtöbb európai nemzet csak néhány generáció előtt nőtt ki az analfabetizmusból, addig a zsidók ősei már évezredek előtt olvastak, írtak és szellemi problémákkal foglalkoztak. Aki ahelyett, hogy jelszavakra hallgat, ezeket a tényeket megfontolja, egész más képet nyer a zsidóságról, mint az a torzkép, amelyet az antiszemitizmus teremt. Ha valamely nép nagyságát kiváló és jelentékeny fiainak relatív számával lehet mérni, úgy a zsidóság ma kétségkívül az első helyen áll. Így tehát a zsidóság nem alacsonyrendű, hanem igen magas értékű embercsoport.

és az antiszemitizmus épp olyan súlyos igazságtalanság a zsidókkal szemben, mint a németgyűlölet a németekkel szemben. Ma a németgyűlölet a világon legáltalában olyan erős és elterjedt, mint az antiszemitizmus. Ezért éppen Németországnak kellene példát mutatni a kisebb antiszemita országoknak a zsidó kérdés kritikájával és revíziójával. A németek igazságot követelnek, aki azonban igazságot követel, annak magának kell elkezdenie az igazság gyakorlását. A németeknek meg kell mutatni, hogy egy nagy nép miként talál erőt hamis előítéletek legyűrésére és elvetésére.

Egyetlen kisebbségi képviselőt sem választottak a felirati bizottságba

Ion Pelivan visszalépésével likvidálódott az alelnök választási konfliktus. Dr. Lázár Illést kvesztornak választották meg. Dr. Lazar Aurél kamarai alelnök lett

București-Bukarest, november 20. A kamarai ma délutáni ülését óriási érdeklődés előzte meg. Ez az ülés töltötte be ugyanis a választás utján a kamarai hátralévő két alelnöki tisztjét, amelynek sorsa az első választáson az ismeretes pártközi harc miatt nem dőlt el. Tudvalevő, hogy a kormánypart beszarabiai csoportjában az egyik frakció a hivatalos Stere csoport jelöltjével, Codreanuval szemben Jom Pelivan képviselőt jelölte, akit az erdélyi képviselők testületileg támogattak. A hivatalos beszarabiai csoport az erdélyi képviselőknek azt a magatartását provo-

kációknak fogtak fel és már-már ugylátszott, hogy a beszarabiai és az erdélyi képviselők között komoly harc fog kibrobbanni. A külisszák mögötti békítési tárgyalások azonban eredményre vezettek, Pelivan jelöltségét meglepetésszerűleg visszavonta és így a konfliktus önmagától megoldódott. A mai ülésen aztán már csak formális szavazás volt, amelynek során a két alelnöki tisztségre Codreanun nyolcvan, Lazar Auréit pedig kilencvenhét szavazattal választották meg. Ezután a kvesztorok megválasztására

került sor. Dr. Ilie Lazart 91, Rang képviselőt 85, Iacobescut pedig 75 szavazattal választották meg. A negyedik hely sorsát pótválasztás fogja eldönteni. A kamara ezután validálta dr. Iuliu Moidovan hunyadmezei és Petrovici Dambovita-megyei mandátumát, majd megválasztották azt a bizottságot, amely a felirati választ fogja megszervezni. Ebbe a bizottságba egyetlenegy kisebbségi képviselő sem került be. Az erdélyi képviselők közül Delen, Hatiegan és Boncescu képviselőket választották meg.

Teljes rendetlenségben özönlenek vissza a keletkinai fronton a megvert kínai csapatok

Az orosz repülők bombái tönkretették a távírvonalakat. A kínaiak minden utánpótlása megszűnt. Az oroszok elfoglalták Dalai Noort és Mandzsulijt

Az oroszok arra szólítják fel a kínai proletáriátust, hogy ne harcoljanak ellenük

London, november 20. A Timesnek jelentik Mukdenből, hogy a szovjet-orosz csapatok a keletkinai vasutvonal mentén tankok, repülőgépek és nehéz tüzérség támogatása mellett elfoglalták Dalai Noort és Mandzsulijt, továbbá Hsuangcsengset és Liszuszent. A támadók ezen a vonalon Mesanig lendültek előre. A front egy másik szakaszán rendkívül megélelt repülőtevékenység mellett az oroszok offenzívája szintén megindult és különösen Blagoveszczenkénél támadtak óriási orosz tömegek a kínai állásokra. A kínai védőrség az egész vonalon visszavonulóban van. Az oroszok ezen a frontszakaszon is mintegy 250 km. szélességben léptek kínai területre.

vonalakon negyvennyolc órája változatlan hevességgel tovább tart. Orosz bombavető-repülőgépek kíséretében feltűnő vadászrepülőgépek röpcédulákkal árasztják el Mandzsuria nyugati részének a határvonalakhoz közeli területet, melyekben a kínai proletárságot arra szólítják fel, hogy ne harcoljanak az orosz katonák ellen. A röpcédulák hangoztatják, hogy a keletkinai vasut jogosulatlan és indokolatlan birtokbavétele súlyos sérelme az orosz proletárságnak, amely igaza tudatában elégtételt akar venni a sérelemért.

helyenkint nyolc méteres átmérőjű szakadásokat okozott s a vonalat használhatatlanná tette. A vonal több vasuti állomását a bombák felgyújtották s tűzük eloltásához most senki sem gondol. Tschitschikarba nagy számmal érkeznek kínai menekültek. A gyalogosok még mintegy száz kilométernyire vannak a várostól s csak lassan haladhatnak előre, mert az utakon két oszlopban a kínaiak ágyúi és tréjjei, valamint segédcapatok vonulnak velük ellentétes irányban a határvidék felé. A menekültek szerint az orosz tüzérség tíz óras pergőtűze borzalmas hatású volt s hatalmas, mennydörgésszerű, állandó robaja hatvan-száz kilométernyi körzetben hallatszott. A menekültek azt állítják, hogy a kínai csapatok hátsóbb védelmi vonalokból veszik fel a küzdelmet s arra számítanak, hogy később ellentámadással visszaszerzik az elvesztett állásokat.

A lapokhoz érkezett jelentések szerint a keletkinai vasutvonal mentén a frontoz közeli szakaszon az orosz repülők bombái következtében csaknem az összes telefon- és távírvonalak Karbinnal és Mukdennel megszakadtak.

A londoni lapokhoz érkezett legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a keletkinai vasutvonalakon a kínaiak minden utánpótlásának szállítása megszűnt. Chailar és Tschitschikar között tegnap harminc hatalmas orosz bombavető repülőgép a vasutvonalat bombaesővel árasztotta el, amely az alépitményben

A visszavonuló kínaiak visszaözlésére a front egyes szakaszain teljes rendetlenségben ment végbe. Lángba borított falvak és rommá lőtt épületsorok jelzik a harcok utját. London, november 20. Az Associated Press charbini tudósítójának jelentése szerint a harc a keletkinai határ-

URANIA-MOZGÓ
Mai kezdettel mutatja be:
IVAN MOSJOUKINE
nagyszerű filmj:
Sergej barát
egy orosz gárdatiszt mélyen megható drámája. — Monopol Thaliafilm.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Konferenciái delegátusválasztások

— A Központi Főválasztási Bizottság felhívása a választókerületekhez —

November 18-án megtartott ülésében a Központi Főválasztási Bizottság elhatározta, hogy felhívással fordul a konferenciái delegátusválasztási körzetekhez, illetve a helyi választási bizottságokhoz a választások abszolút tisztaságának és szabályszerűségének biztosítása érdekében.

A 16-ik világtörvényszakra szóló választások tapasztalatai alapján a Főválasztási Bizottság nyomatékosan felhívja egy a pártokat és az egyes cionistákat, mint a választási bizottságokat, hogy tartózkodjanak minden szélsőséges pártpropagandától. Mert amilyen egészséges a komoly differenciálódás a cionista mozgalomban, éppannyira káros hatású lehet, ha az elvek harca helyett a pártszemélyek irányítják kizárólagosan a választásokat. Most, a véres emlékeztető palesztinai események után és az erdélyi szervezet reorganizálásának küszöbén még sokkal fokozottabban szükség van a cionista egység dokumentálására, amely minden világszemléleti és politikai különbözőségeken felül a herzi elvek és a Palesztina-gondolat vitánfelüliségét kell dokumentálja úgy befelé, mint a külvilág felé.

Ebből az elgondolásból a Főválasztási Bizottság figyelmezteti a helyi választási bizottságokat, hogy szigorúan ragaszkodjanak a választási szabályzat előírásaihoz, tartsák be a legnagyobb pontossággal az összes formalitásokat, terminusokat és utasításokat, mert a Főválasztási Bizottság ezeket a legnagyobb minuciózítással fogja minden egyes esetben elbírálni.

Cluj—Kolozsvar, 5690. Marchesvan 15. — 1929. november 18.

A Központi Főválasztási Bizottság:

- Dr. Marton Ernő, elnök,
- Dr. Fenichel József, a KIB delegátusai.
- Klein Eljahu, alelnök (Mizrachi),
- Nimberger Ernő (Revizionista Unió),
- Dr. Szőnyi Géza (Hitachduth),
- Weinberger Nándor (Kla).

FELHÍVÁS A HELYICSOPORTOKHOZ! Konferenciái határozat arra kötelezi a helyicsoportokat, hogy mindenirányú tevékenységükről es rendezvényeikről havonta legalább egyszer értesítsék a Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodáját. Tekintettel arra, hogy a legtöbb helyicsoport ezt elmulasztotta, a Szövetség ismételt felhívja a helyicsoportot arra, hogy a temesvári konferencia (1928 június) óta kifejtett munkásságukról rövid, de kimerítő és pontos dátumokat tartalmazó jelentésüket a legsürgősebben küldjék be, nehogy a konferencia elé terjesztendő jelentésből a Központ kénytelen legyen egyes helyicsoportokat kihagyni. A jelentéseknek legkésőbb november 27-ig kell a Szövetséghez beérkezniük.

— A Mizrachi ifjúsági csoportok Oneg Sabbat estje. A mizrachi ifjúsági csoportok által rendszeresített Oneg Sabbat estjén legközelebb pénteken, november 22-én este fél kilenc órakor a Zsidó Nemzeti Szövetség elnökségében dr. Otto Abelesz fog előadást tartani Erec Jizraeli utjáról. Dr. Otto Abelesz egyike a legnagyobb zsidó német publicistáknak, aki a nemzeti mozgalomban kiemelkedő szerepet játszik. Dr. Abelesz több ízben járt a Szentföldön és Herzl Tivadarának jóbarátja volt. Előadása során ismeretnie fogja a szombatot Palesztinában. Ez az ősi intézményünk ugyanis legújabb formájában tartotta fenn magát Palesztinában, az ottani hitű zsidók között. A palesztinai szombat azonban olyan elementáris hatású, hogy alóla a vallás-talanok sem tudták kivonni magukat. Az érdekesnek ígérkező előadásra szívesen lát vendégeket a Mizrachi ifjúsági csoportok vezetősége.

A nagyváradi sómérok szeszonyító bálja. Néhány éven keresztül teljesen meddő kísérletezések bizonyult Nagyváradon a sómér-csoportok megszervezése. A nagyváradi zsidó nemzeti mozgalom irányítóiban meg volt a jóakarata a zsidó reneszánsz eme kiváló ifjúsági csapatait megalakítani, de minden alkalommal va-

lami ellenállhatatlan és ismeretlen, rejtett erők megakadályozták az ifjúság eme grandiózus megnyilatkozását. Már Erdély legkisebb zsidó helyiségében is voltak sómérocsoportok, csak Nagyváradon nem. Nálunk a mozgalom alig egy éves. Az első sómérocsoportot a temesvári sómérok közreműködésével sikerült megalakítani, majd a nyári révi táborozás után, amikor a temesvári sómérok előadást rendeztek Nagyváradon, akkor indult meg a váradi zsidó ifjúság tömeges jelentkezése a sómér szervezetbe.

Az ifju sómérszervezet szombaton este a Kereskedelmi Csarnok nagytermében kitünően sikerült műsoros táncestélyt rendezett. Külön érdekessége az estélynek, hogy a műsor majdnem minden részét sajátmaguk szervezték és minden szereplője sómér volt. Igazi, felejthetetlen sómérestély volt.

A kitünően sikerült estély tekintélyes jövedelmet biztosított a sómérszervezetnek és a Keren-Kajemetnek. Az estély sikerét nagy mértékben elősegítette Winkler Simon nagykereskedő, aki nemcsak áldozatkészségével bizonyította, hogy igazi barátja a sómérmozgalomnak, hanem saját gyermekeinek részvételével is áldoz a zsidó reneszánszmozgalomnak. Winkler Simonnak négy fia és egy leánya aktív tagjai a sómérocsoportoknak. Weisz Zsóka (omra és Molnár István) a rendezésben tüntették ki magukat.

A műsor első száma a román himnusz volt, amelyet a közönség állva hallgatott végig. Weisz Zsóka prófétát mondott. Új tavasz élébe című Giszkalay versét szavaló kórus adta elő, amely mély hatást gyakorolt a hallgatóságra. A torna-revük Antalffy Margit táncatanárnő kitünő szak-

tudását dicsérik. Winkler Rózsika az Éj tündére című táncával aratott nagy sikert. Révész István osellón játszott. A sómér álma című játék a héber énekkar és a krumplicuccolás című sómér operett szereplői külön dicsőretet érdemelnek. Becker Miklós hatásosan szavalta Morris Rosenfeld „A műhely” című költeményét. Hattyu halálát Anyka lejtette.

Rosenzweig László a krumplicuccolás című operett szerzője látta el a konferenciát szerepét. Humoros mókáival általános derűtséget keltett. A nagyszerűen sikerült műsort a Hatikva zárta be.

— Meghívó. A Mizrachi világszervezet cluji helyicsoportja ezúton hívja meg a szervezet összes tagjait folyó hó 24-én, vasárnap délután fél 6 órakor, a Poale Zedek imaházban megtartandó meetinggel egybekötött tisztújító közgyűlésre, mely alkalomkor Rath Efrajim, a Mizrachi központi főtitkára fog előadást tartani az aktuális Mizrachi problémákról. Tagjaink okvetlen megjelenését kérjük. Az ideiglenes vezetőség nevében Farkas Lajos, elnök.

— A kolozsvári ifjúsági blokk plenáris ülése. A kolozsvári ifjúsági egyesületek összessége által alkotott cionista ifjúsági blokk szombaton este fél kilenckor a Salomklub helyiségében, Str. Nicolae Filipescu (volt Szentlélek-utca) 6 szám alatt, teaestélyvel egybekötött plenáris ülést tart a következő programmal: Megnyitó: Strausz Béla, a Blokk elnöke, Ifjúsági Blokk és a Helyicsoport: dr. Weisz Jenő. A Blokk működése és programja: Simon Tibor, Jiddis népdalok, éneki Moskovits Béla, a Zeire Mizrachi tagja. Az ifjúsági egyesületek tagjainak okvetlen megjelenését kérjük. Teajegy ára 20 lei.

Megróváásra és tizenöt napos fizetésvesztésre ítélték Milozit rendőrigazgatót

Három szavazattal kettő ellenében hozta meg a fegyelmi bizottság enyhítéletét

Bucuresti-Bukarest, november 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fegyelmi bizottság ma hirdette ki ítéletét a bukaresti rendőrprefektúra titkáranak, Milozit rendőrigazgatónak ügyében. Az ítélet, amelyet Bukarestben nagy izgalommal vártak, általános meglepetést hozott. A fegyelmi bíróság ugyanis, amely rendkívüli szigorúsággal kezelte a véres vereséssel vadolt rendőrigazgató ügyét, mindössze megróváásra és tizenöt napos fizetésvesztésre ítélte Milozit. Ezt az enyhítéletet három szavazattal hozták meg kettő ellenében. A bizottság tagjai közül Radovici táblai elnök és Teodor Marinescu államtitkár

amelltt voltak, hogy Milozit rendelkezési állományba helyezték, míg Bianu szigorú vezérigazgatóhelyettes Jonescu belügyminiszteri vezérigazgatók és Radomi rendőrkészlet vezető tizenöt napos fizetésvesztés mellett szavaztak.

Az ítéletet a belügyminiszterhez terjesztik fel megerősítés végett, ő fog dönteni annak alkalmazása felett. A bukaresti lapok, amikor éleshangon támadják a bizottságot enyhe ítéletért, ama kívánságuknak adnak kifejezést, hogy a belügyminiszter az enyhe ítéletet legalább Milozit áthelyezésével pecsételje meg.

Zsidóverést rendezett egy részeg Széchenyi-téri korcsmáros

A poszton álló rendőr semmilyen intervencióra sem volt hajlandó

Cluj-Kolozsvar, november 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Felháborító antiszemita excesszus játszódott le ma délelőtt a Széchenyi-téren. Nem ismeretlen a botránykrónikákban Farcaş korcsmáros neve, aki arról nevezetes, hogy már több ízben rendezett hangos botrányokat Kolozsvar utcáin. Ugylátszik már megszokta a botrányok színteréről való hosszabbidejű elmaradását és ma délelőtt illuminált állapotban egy görnyedthátú hatvanéves öreg zsidó embert, aki a Széchenyi téren levő korcsmára előtt haladt el, minden különösebb ok nélkül megtámadott és a vele szemben tehetetlen öreg zsidót súlyosan bántalmazta.

Az útlejárásra és az öreg ember segítségkérésére odasereglettek a Széchenyi-téren áldogáló sátrasok. A felháborító inzultus láttára a sátrasok felszólították a hely-

színtre érkezett rendőrt, hogy állítsa elő az emberi méltóságot kivételközt korcsmárost.

Hiábavaló volt azonban a jóérzésükben megtámadott emberek jogos felszólítása, mert a rendőr, ahinek egyenruhájáról csodálatos módon hiányzott minden szám, nem volt hajlandó teljesíteni kötelességét és amikor az emberek figyelmeztették, hogy kötelesség nem teljesítés címén őt is feleltetik, hallatlan szitkozást szórt az egyre növekedő tömegre.

A Széchenyi-téren történt brutalitás hatása alatt egy zsidó delegáció jelezte meg a rendőrségnek, akiket a rendőrprefektus távollétében Cloanța inspektor fogadott. A delegáció tagjai felháborodásuknak adtak kifejezést a páratlan brutalitás fölött és felejtést adtak be ugy a kötelességét negligáló rendőr, valamint

a verekedő Farcaş ellen.

Mi a magunk részéről megdöbbenünk adunk kifejezést, hogy a rendfenntartó közegek asszisztálása mellett ilyesmi előfordulhatott és hogy a rendszám nélkül áll posztján, holott erre belügyminisztérium szigorú rendelete adott a hatóságoknak.

Biztosra hisszük, hogy az illetékesek kellőképpen fogják megtorolni a Széchenyi-téren történt botrányt és úgy a rendőrségnek, valamint a botrányosító Farcaş ellen megfelelő szankciókat fognak alkalmazni. Figyelemmel fogjuk kísérni az ügy fejlődését, mert nem szeretnénk, hogy ez az ügy is az eltussolás sorsára jusson.

Tizezer nyugdíjas adta be kérvényét a nyugdíjpénztárhoz

Bucuresti-Bukarest, nov. 20. A nyugdíjasok, akik még mindig nincsenek tisztázva azzal, hogy a kormány hogyan fogja orvosolni helyzetüket, elárasztják kérvényeikkel a központi nyugdíjpénztárt. Eddig mintegy tizezer kérvény érkezett be, amelyeknek a dolgozása több hónapot venne igénybe. Nyugdíjpénztár azonban, tekintettel arra, hogy január elsejéig ezeket a kérvényeket kell intézni, megfeszített munkával azon dolgozik, hogy az összes kérvényeket eldobja.

A pénzügyminiszter rendelete az adókönyvecskékről

Bucuresti-Bukarest, nov. 20. Madagaszkári pénzügyminiszter körrendeletet küldött az összes pénzügyi hatóságoknak az adókönyvecské bevezetéséről. Az adókönyvecské lényegesen le fogják egyszerűsíteni az adófizetési eljárást, egyúttal ellenőrzésképpen is fognak szolgálni, megegyezően a hatóságok előtt az adófizetési kötelezettségüket az adókönyvecskével fog hallgatóztatni.

Egyiptom, Palesztina és Szíria kormányai a kommunizmus ellen közösen szeretnék védekezni

London, november 20. Kairói jelentés szerint Egyiptom, Palesztina és Szíria kormányai között jegyzőkönyv folyik egy konferenciára összehívása érdekében, amelyen együtt tárgyalnák a kommunista propagandának leni védekezés hatékony módját.

A keleti jóvátételi konferenciát a bolgár delegátusok bejelentették, hogy nem tudnak új javaslatokkal előállani

Páris, nov. 20. A keleti jóvátételi konferencia ma délután rövid tartamú ülést tartott, amelyen a bolgár delegátusok bejelentették, hogy újabb javaslatokkal nem tudnak előállni. A bizottság megállapította, hogy a bolgárokkal a megegyezés nem sikerült s az ülést felfüggesztették. Beavatottak körében tudni vélik, hogy konferencia feloszlása után is tovább fog folyni a tárgyalások jóvátételi egyetemesnek a második hági konferenciára összehívása előtti megkötése iránt.

Tegnap puccsot vártak Bécsben

Bécs, november 20. A szövetségi hadsereg megerősített osztagai és a rendőrség tegnap megszállták a középületeket és egésznap késő éjjeli órákig fokozott őrség alatt tartották. A fővárosban elterjedt hírek szerint a hatóságok puccskísérlettel, de legalább a politikai ellenfelek súlyosabb természetű tüzeseitől tartottak s ezért vált szükségessé középületek megszállása.

Park Szálloda

Timisoara-Temesvár Strada Gara (Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 75

Burger Lajos

A pályaudvar közvetlen közelében a modern követelményeknek teljesen alkalmas Park Szálloda az összes régi, erdélyi és bánati nagyvendéket, kereskedőket és utazókat találja helye. Csaldái kényelemmel berendezett, fogástalan, tiszta szobák, fürdőszobák, szobák, elsősorú étterem, interurban telefon, fürdő, rász műhely, safe és stb. Mérsékelt, alacsony árak! pontos kiszolgálás!

BÉLDI KÉZFINOMÍTÓ

az egyedüli készítmény, mely fehérit, puhít finomít

Kapható minden drogeriában, gyógytárban, illatszertárban. Főraktár

EMKE DROGUERIA

CLUJ—KOLOZSVÁR Piața Unirii Mátvás tér—Deák Ferenc-ucca sarok

Osztrák tábor

A tüntetések

Prága, nov. 20. már az Uj Kelet egyetemen a nacimadták a külföldi kivették őket a utcán is folytatód a rendőrség és a összetűzésre kerülő nalisták diákok tölj ismert recipi klauzusz, melynek nemcsak a zsidó gait német egyetem kora is.

Miután Ausztr kormánynon lévő véglegeslen letört tendenciájuk nek cshszlovákiai látták, hogy a svákia fővárosába céljaik megvalós aligha fog sor szlovákiaiban, me tásokon a szocialdi pártok ara A zavargások kvelük kapcsolato kezű részletes tu

A zavargások orvosi és jogi falzban és a német el, ahol a német tokkal és boxere madták meg a zkat, azokat az elő majd az aulában és az egyetem ép Mitán a rektor főiskolákat két n tésék az utcán tegnapelőtt a kés

Az utcai tüntetés súlyos ó a haladó sz diákság, más cionalista

Az összehúzó sulyosan megkebe rendőrség husz tatott le.

A tüntetések tényezők azt a h tüntetések kirobboltak. Ezzel sze azt hangoztatják, a valóságban. A a mult heten a gyűlést tartott, n tétetei tul vannak kokkal. A német zatot hozott. Ezt ták fel a német r hogy nemzetiségi, kilengésben csap

A valóságban h hogy a német a tekintetben zet, mert az e nak statisztika az évben min földi első éves a többieket utas

Ezeket azután a p vették fel. Tény valamennyi egyetem van tömve. A tehát az idegen hallgatók ellen r ennek ellenére a nem vezetett olya mint a német egy

Tscher lengés Megállapítást ny értelmi szerzője T fiziológia tanára, a szemérmetlenül kij hogy a német legnagyobb fe német tudomán gen tetvekt

Osztrák és német kampóskeresztes agitátorok szították a prágai német egyetemen lezajlott diáktüntetésekkel

A tüntetések éle a zsidó diákok ellen irányult. A professzorok a legélesebben elítélik a barbár eseményeket. Ha a tüntetések még egyszer megisméllódnának, hosszabb időre bezárják a prágai egyetemeket

Prága, nov. 20. Röviden jelentette az *Új Kelet*, hogy a prágai német egyetemen a nacionalista diákok megtámadták a külföldi és a zsidó diákokat és kiverték őket a tanteremből. Ezután az utcán is folytatódott a tüntetés, ahol a rendőrség és a tüntető diákok között összecsapás került a sor. A német nacionalista diákok tüntetésének oka — a már jól ismert recipe szerint — a numerus clausus, melyet ki akarnak terjeszteni nemcsak a zsidó diákokra, hanem a prágai német egyetemen tanuló külföldi diákokra is.

Miután Ausztriában és Németországban a kormányon lévő baloldali pártok uralma véglegesen letörte a fascista diákok hasonló tendenciájú megmozdulásait, ezeknek csehszlovákiai kreaturái most jönnek látták, hogy a szabad és haladó Csehszlovákia fővárosában próbálkoznak sötét céljaikkal megvalósításával. Erre azonban aligha fog sor kerülni abban a Csehszlovákiában, melyben a legutóbbi választásokon a szocialisták és a polgári baloldali pártok arattak döntő győzelmet. A zavargások kitörésének okairól és a velük kapcsolatos eseményekről a következő részletes tudósításunk számol be:

Boxer és bot...

A zavargások a prágai német egyetem orvosi és jogi fakultásán, a kémiai intézetben és a német technikán kezdődtek el, ahol a német nacionalista diákok botokkal és boxerekkel felfegyverkezve támadták meg a zsidó és külföldi hallgatókat, azokat az előadóteremből kikergették, majd az utcán újra megtámadták őket és az egyetem épületéből is eltávolították. Miután a rektorok utasítására az összes főiskolákat két napra bezárták, a tüntetések az utcán folytatódott tovább és regnapelőtt a késő esti órákig tartottak.

Az utcai tüntetések folyamán számos súlyos összeütközés történt a haladó szellemű és a zsidó diákság, másrészt a német nacionalista diákok között.

Az összeütközés folyamán három diák súlyosan megsebesült. A gyorsan kivonult rendőrség husz tüntető diákot tartóztattatott le.

A tüntetésekkel kapcsolatban egyes német újságok azt a hírt közölték, hogy a tüntetések kirobbanásának szociális okai voltak. Ezzel szemben hivatalos helyen hangzottak, hogy ez nem felel meg a valóságnak. A prágai cseh egyetemen a múlt héten a cseh diákság tiltakozó gyűlést tartott, mivel a cseh egyetem intézetei túl vannak zsúfolva külföldi diákokkal. A német diákság hasonló határozatot hozott. Ezt a határozatot használták fel a német nacionalista diákok arra, hogy nemzetiségi, politikai és antiszemita válságokba csapjanak át.

A válságban pedig az a helyzet, hogy a német egyetemen ebben a tekintetben sem kritikus a helyzet, mert az egyetem kvesztorának statisztikája szerint ebben az évben mindössze hatvan külföldi elsőéves hallgatót vettek fel, a többiek pedig száz-számra utasították el.

Ezeket azután a prágai cseh egyetemeken vették fel. Tény az, hogy Csehszlovákia valamennyi egyetemének orvosi fakultása el van tömve. A cseh diákság határozata tehát az idegen állampolgársággal bíró hallgatók ellen még érthető volna, — ennek ellenére a cseh diákok mozgalma nem vezetett olyan barbár kilengésekre, mint a német egyetemi diákoké.

Tschermák professzor a kilengések értelmi szerzője

Megállapítást nyert, hogy a zavargások értelmi szerzője Tschermák professzor, a biológia tanára, aki már évekként ezelőtt nemermetlenül kijelentette, hogy a német főiskolai diákság legnagyobb feladata az, hogy a német tudomány bundáját az idegen tetvektől megmentsse.

Tschermák professzor kijelentését a felelőtlen elemek izgató röpecdülak osztogatásával fogadták, melynek szerzőségét a prágai német diákság szövetségének vezetője természetesen nyomban letagadta.

A múlt hét vasárnapján a Germania-Burschenschaft gyűlésén Kohn professzor is megjelent és a rektor nevében a diákságot nyugalomra szólította fel. Másnap azonban, éppen Kohn professzor előadásán számos Burschenschaft-viseletbe öltözött diák jelent meg és tüntetőleg az első pad-sorokban foglalt helyet. Kohn professzor erre kijelentette, hogy a német nacionalisták ne az áldozatokon bosszúlják meg magukat, hanem azokon, akik okai annak, hogy a külföldi diákok kénytelenek saját országukat és egyetemüket elhagyni.

„Ki a zsidókkal!”

Kohn professzor figyelmeztető szavai természetesen falrahányt borsó voltak. A diákok nagyrésze ugyanis Tschermák professzor előadásán már megkezdte működését.

Elhangzottak az ismert felkiáltások: „Hopp! Hopp! Ki a zsidókkal!” és felszólították az idegen állampolgárságu zsidó diákokat, hogy azonnal hagyják el a termet.

A kémiai intézetben Mayer professzor, aki az anatómiai intézeti zavargásokról már értesült, csak előzetes leigazolás után engedte be hallgatóit. Ennek ellenére erőszakkal vonultak be a terembe, hogy az előadást megzavarják. Ugyanígy történt Zeynek professzor előadásán is, ahol a német nacionalista diákok még provokálóbb magatartást tanúsítottak. Amikor egy-egy zsidó diák elhagyta a termet, botjaikkal agyba-főbe ütötték.

Singer Lajos dr. zsidó képviselő interviál

Az egyetem épületében és később az utcán lezajlott tüntetések után dr. Singer Lajos zsidópárti képviselő a rendőrgazgatóság elnökségéhez fordult segítségért a zsidó diákságot ért atrocitások miatt. Ugyanakkor az iskolaügyi minisztérium főiskolai referensénél is interviált, ahol megígérték, hogy a zavargások megisméllődése esetén szigorú rendszabályokat léptetnek életbe.

A kémiai intézetben tegnap délelőtt háromszáz főből álló német nacionalista diákság vonult fel ugyancsak botokkal és boxerekkel felfegyverkezve. A nacionalista diákok abból a teremből, ahol Zeynek professzor tartotta előadását, szintén kikergették a zsidókat.

Kikergették nemcsak a külföldi, hanem a csehszlovák állampolgárságu zsidókat is.

Zysars professzor előadásán mindössze három-négy zsidó vett részt, ennek ellenére a nacionalisták a hallgatók nagyrészét, felekezetre és állampolgárságra való tekintet nélkül, kiverték.

Az Albertinum épületében a német nacionalista diákok tegnap gyűlést akartak tartani, de a cseh fascista diákok tiltakoztak a német felszólalások ellen. Vitakozás támadt a két diákcsoport között,

amikor egyszerre csak megjelent a rendőrség és minden indokolás nélkül szétoszlatta a gyűlést. A rendőrség a délután folyamán már minden különös engedély nélkül még az egyetemek épületébe is behatolt és rendet teremtett. Ennek köszönhető, hogy az esti órákban egész Prágában helyreállt a rend.

„Csehszlovákia elutasítja magától még a gondolatát is annak, hogy a Budapesten kitalált kulturgyalázatot magáévá tegye.”

A kormány félhivatalosa, a „Prager Presse”, az eseményekkel foglalkozva megállapítja, hogy nem lehet továbbra is fenntartani az ugynevezett egyetemi talaj fikcióját és ha szükség van rá, akkor a rendőrségnek kell átvennie a rendcsinálás szerepét.

A német nacionalista zavargások előkészítői olyan hatalmakat idéznek fel, amelyek ő rajtuk fogják megbosszulni magukat.

A tüntetéstől kitűnik, hogy végcéljük nem a külföldiek ellen irányul, hanem a zsidók ellen. Epen ezért Csehszlovákia elutasítja magától még a gondolatát is annak, hogy a Budapesten kitalált kulturgyalázatot magáévá tegye.

A zavargásokkal kapcsolatban a sajtó megszólaltatja az egyetem hírnevesebb professzorait is. Ezek közül Radl Emánuel professzor kijelentette,

hogy a német diákok zavargásának reális oka az, hogy a orvosok egyre nehezebben tudnak elhelyezkedni.

A kommunisták és kampóskeresztesek közötti ellentét csak lényegtelen mellékkörülmény. Az, amit a német nacionalista diákok csinálnak, már csak egy régi és eltűnőben lévő nacionalista ideológia végvonalását jelenti. A diákság nagy tömegei szemelgessenek ezekkel a mozgalmakkal szemben.

Az egész kulturvilágnak azok ellen kellene fordulnia, akik lehetetlenné teszik a külföldi diákoknak azt, hogy otthon fejazzék be tanulmányaikat.

A mi szempontunkból a legkomolyabb jelentősége annak a nyilatkozatnak van amelyet Kohn professzor tett. A professzor kijelentette, hogy az egész kulturvilágnak azok ellen kellene fordulnia, akik lehetetlenné teszik a külföldi diákoknak azt, hogy otthon fejazzék be tanulmányaikat.

Weigner cseh egyetemi professzor kategórikusan kijelentette, hogy Csehszlovákiában még csak szó sem lehet arról, hogy a kormány a numerus-klauszust bevezesse, mert a csehszlovák egyetemeken a tanszabadság alapján mindenkinek joga van tanulni. Igaz, hogy ennek következtében máris túlságosan meggyarapodott az intelligencia és napról-napra nehezebb a kenyérbarc, de viszont igaz az is, hogy ebben a kenyérbarcban alig jut szerep azok-

nak a külföldi hallgatóknak, kik tanulmányaikat Csehszlovákiában végzik.

A következők: A cseh diákok a németekkel szemben állítanak fel követelést

Prága, november 20. — A rendőrség három ízben meghusított mintegy kétszáz főnyi diákság készülő tüntetését. Három szónokot őrizetbe vettek. A cseh orvostanhallgatók küldöttsége felkereste a kultuszminisztérium egyik államtitkárát s előadták a hallgatóság kívánságait. Az átadott memorandum a következő óhajokat sorolja fel:

részleges numerus clausus bevezetését, cseh előadási nyelvet, a hallgatóságnak csehekre és idegen külföldiekre történő elkülönítését, a cseh nyelvű előadások gyakori demonstrációk előtt kötelező kollokviumait s az idegen diplomák nosztrifikálásának megtagadását.

A minisztériumban kijelentették a küldöttségnek, hogy hivatalos helyen szimpatizálnak a főiskolai hallgatók kívánságaival. Tanulmányozni fogják azokat s amennyiben teljesítésük lehetséges, teljesíteni fogják.

Brünn, november 20. — A német nacionalista diákok az utcákon tüntetésekbe kezdtek, de a nagy apparátussal kivonult gyalogos- és lovasrendőrség minden alkalommal meghusította terük keresztülvitelét. Számos diákot őrizetbe vettek.

Német és osztrák agitátorok szították a zavargásokat.

Prága, november 20. — Az egyetem rektorai felhívásokat intéztek a főiskolai hallgatókhoz, amelyekben súlyosan elítélik az egyetemeken és főiskolákon előfordult zavargásokat. Felhívják az ifjúságot, hogy térjen vissza a tanuláshoz és ne szentségtelenítse véres összetűzésekkel a tudomány hajlékait.

A cseh kultuszminisztériumban elvannak határozva, hogy amennyiben a zavargások tovább folytatódnának, az összes főiskolákon hosszabb időre beszüntetik az előadások tartását.

A prágai és brünni diákszavargásokkal kapcsolatban a rendőrség megállapította, hogy a rendbontások kezdeményezői Németországból és Ausztriából Csehszlovákiába érkezett agitátorok voltak.

A német egyetemen és a főiskolákon még nem kezdtek meg az előadásokat, hogy az izgalom enyhüljön.

Schnirer Taschenbuch 1930 Lei 195
der Therapie
Wiener Medizinal — Kalender Lei
und Rezepttaschenbuch 180
LEPAGE -nál
K-vár.

Nagyon fontos!
HOTEL CARPATI
Bucuresti, Piaja Amzel
Renoválva, minden komforttal, központi fűtéssel felszerelve. Szobák jutányos áron kaphatók. Villamos megálló bármely irányból megközelíthető. Utazók kedvezményben részesülnek.

Január első felében írják ki a községi választásokat

Február közepéig meg fognak alakulni az összes autonóm tanácsok

Cluj-Kolozsvár, november 20. (Az Új Kelet tudósítójától). A küszöbön lévő községi és megyei választásokkal kapcsolatban a napokban érkeztek meg az illetékes városi és vármegyei hatóságokhoz a választásokra vonatkozó első rendelkezések. A belügyminiszeri körrendelet részletes utasításokat tartalmaz a választásokkal kapcsolatos teendő ügyében és nagyjában már meg is jelöli azt a terminust, amikor az új közigazgatási törvény értelmében a választásokat le fogják nyolítani.

A belügyminiszeri körrendelet szerint december hónap közepéig meg kell jelenjenek a választási hirdetmények, a szavazási kerületek pontos megjelölésével. Január hónap közepéig a községi választásokat fogják lebonyolítani, majd ezt követően, tehát január hó végéig a városi képviselőtestületeket kell megválasztani. A vármegyei képviselőtestületek megválasztása valószínűleg január elején fog megtörténni. A községi választások sorrendje az eddigi intézkedések alapján a következő lesz:

Január elején megválasztják a vármegyei tanácsot. Január közepén a községek, január végén pedig a városok fogják tanácsait megválasztani. Február hó közepén tehát az összes autonóm közigazgatási testületek már kimondhatják megalakulásukat.

A belügyminiszeri körrendelet részletesebb utasítások megadását a közigazgatási törvény végrehajtási utasítás publikálásától teszi függővé. Ez pár napon belül valószínűleg el is fog készülni.

Szálloda
var Strada Gar
v. - Telefon 7-
Lajos
Lajos
Lajos

Egy anticionista vallomás, amely mögött parolási manőver húzódik meg

A palesztinába küldött angol vizsgálóbizottság tegnapi tárgyalása

Jeruzsálem, november 20. A Palesztinába kiküldött angol parlamenti vizsgálóbizottság előtt ma egy igen érdekes tanuvallomás hangzott el. Egy Wincent Shean nevű amerikai újságíró jelentkezett önkéntes tanuvallomásra. Shean a következőket mondotta el:

Tisavboav napján a Szentfalhoz ment egy ismert jeruzsálemi zsidó urhölgy, Goldsmith kisasszony kíséretében, aki közölte velem, hogy ezen a napon felfegyverzett sok chaluc fog Jeruzsálembé jönni és valószínűleg zavargások lesznek. Néhány órát töltött a Szentfal környékén, látott néhány ajtatoskodót és sok chalucot, akik közül egynek revolvere is volt. A chalucok harcias hangulatban voltak, de zavargásokra nem került a sor. Goldsmith kisasszony erre azt mondta neki, hogy holnap biztosan zavargások lesznek, de ő már nem ment el többet a Szentfalhoz.

Shean további vallomásában előadta, hogy a „New York World”, amelynek tudósításokat küldött, kénytelen volt táviratainak közlését beszüntetni, mert a lap kiadóhivatala előtt tiltakozó tüntetések voltak és a zsidó előfizetők lemondták az előfizetést. Ő maga, mint a cionizmus barátja jött ki Palesztinába, de itt megváltoztak az érzelmei. Az amerikai újságíró vallomásában azt akarta kidomborítani, hogy a zavargásokat nem az arabok, hanem a zsidók készítették elő, amire bizonyíték az, hogy Goldsmith kisasszony előre bement neki, hogy zavargások lesznek.

Megcáfolják a vallomást.

A tárgyaláson jelenlévő Goldsmith kisasszony azonnal kérte kihallgatását és a leghatározottabban megcáfolta Shean ama állítását, hogy ő előre közölte volna vele a zavargások kitörését. A kérdéses napon arra kérte Sheant, legyen segítségére egy „Times” számára elküldendő távirat megszövegezésében, mivel Agronszky, a Times tudósítója, őt kérte fel erre. Ebből az alkalomból kérte meg Sheant, aki Agronszkynek jóismerőse volt, hogy kísérje el a Szentfalhoz. Utközben bement egy butorkereskedőhöz, aki közölte vele, hogy a Hadassza nevű egészségügyi szervezet hadárgyakat rendelt nála. A kereskedő annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy ez a megrendelés talán összefüggésben van a készülő zavargásokkal. Ezt közölte aztán Sheannel. De felfegyverzett chalucokról egy szót sem szólt és a Szentfalnál senkinél sem látott revolvért.

Miért lett Shean anticionista.

Silley, a kormány második jogi képviselője, közli a vizsgálóbizottsággal, hogy Shean táviratilag bejelentette lapjának, hogy beszünteti a tudósítások közlését, mert időközben anticionista lett, minthogy a cionizmust agresszívnek és igazságtalannak tartja.

Shean ismét szólásra jelentkezett és kifejti, hogy azért változtak meg érzelmei, mert Palesztina zsidó ifjúsága az arab lakosságot tulhanganosan és cinikusan utálja meg.

Harry Snell, a parlamenti vizsgálóbizottság tagja kérdést intéz Sheanhoz, hogy melyik cionistákat tartja tulhanganosoknak.

Shean: Főleg a fiatalok azok, a felhős cionisták mérsékelték.

Az amerikai újságíró tanuvallomása, de különösen az a kijelentése, hogy Palesztinában vált anticionistává, rendkívül kínos meglepetést keltett a palesztinai közvéleményben.

Egy rosszul sikerült zsarolás miatt lett Shean anticionista.

A cionista exekutive jogi képviselője azonnal rádiogramokat küldött Amerikába és információkat kért Shean személyére vonatkozólag. Másnapra megérkezett az autentikus információ, amelyből kiderült, hogy Shean ur egy rosszul sikerült zsarolási manőver miatt lett anticionista. Mayer Weisgal a newyorki „New Palestine” szerkesztője közölte, hogy Vincent Shean ez év áprilisában azzal a kéréssel fordult az amerikai cionista

szervezethez, hogy utaljanak ki neki kétezer dollárt, amelynek ellenében tudósításokat fog küldeni Palesztinából. Weisgal azt az ajánlatot tette Sheannek, hogy hajlandó ötszáz dollárt előlegképpen kifizetni, a fennmaradó 1500 dollárt pedig Palesztinából való visszaérkezése után fizeti meg. Weisgal hangsúlyozta, hogy javaslatához még a cionista szervezet vezetőségének is hozzá kell járulnia. A bizottság nem fogadta el a javaslatot. Weisgal ennek ellenére adott 500 dollárt Sheannek a New Palestine számára irandó négy cikk honoráriuma képen. Május 17-én Shean a „Carmania” fedélzetéről egy köszönőlevelet küldött Weisgalnak, amely többek között így szól: „Kérem ne feledkezék meg a még hátralévő 1500 dollárról, amelyre a nyáron szükségem lesz”. Shean júliusban többször küldött sürgető táviratokat, amelyekben az 1500 dollárt kérte, de minthogy a cionista végrehajtó bizottság másodszor is elutasította a kérést, Weisgal értesítette Sheant, hogy kívánságának nem tud eleget tenni. Nyomban ezután Shean

ur cionistából anticionista lett és augusztusban már tendenciózus tudósításokat küldött a New York World-nak. Weisgal azonnal felkereste a New York World főszerkesztőjét és bemutatta Shean urra vonatkozó adatait, mire a New York World azonnal beszüntette Shean táviratainak közlését. Weisgal végül közli, hogy Shean a kifizetett ötszáz dollár ellenében egyetlen cikket sem küldött a New Palestine-nak.

Sheant megfizették az arabok.

A szenzációs leleplezést azonnal közölték a parlamenti vizsgálóbizottság tagjaival, akik ilyenformán megtalálhatták a kézenfekvő indokát Shean anticionista vallomásának. A palesztinai sajtókörökben egyébként biztosra vették, hogy Shean vallomásáért nagyobb összeget kapott a palesztinai arab végrehajtó-bizottságtól.

A vizsgálóbizottság tárgyalásainak további folyamán két magasrangú rendőrtisztet hallgattak ki. A kihallgatás legnagyobb részére zárt tárgyalást rendeltek el, amelyen még a perben álló felek jogi képviselői sem lehettek jelen. Kiszivárgott hírek szerint a két rendőrtiszt a leghatározottabban megcáfolta azt, hogy a zavargások a zsidók által követett politika következményei voltak.

Bukarest utcáin tüntető munkanélküliek ütköztek össze a csendőrséggel

Munkanélküli segélyt követeltek a tüntetők. Három munkást letartóztattak, akik közül az egyik inzultálta a komisszárt

București-Bukarest, november 20. (Az Uj Kelet tudósítójától). Még néhány héttel ezelőtt Románia híres volt arról, hogy míg a kontinens többi országában óriási a munkanélküliség, addig nálunk a munkanélküliek száma egészen elenyésző volt. A folyton fokozódó gazdasági depresszió Romániában is kitermelte a munkanélküliek egyre jobban szaporodó hadseregét és ezzel együtt a munkanélküliség égetően sürgős szociális problémáját, amely szemben azonban az illetékes közegek teljesen felkészületlenek.

Különösen az utóbbi napokban nőtt meg hirtelen a főváros munkanélküli száma. Néhány nap óta a bukaresti gyárak nagy leépítéseket és munkás-elbocsátásokat hajtottak végre. Egyedül a Lemaitre gyár 500 munkást bocsá-

tott el. A város közterei és forgalmasabb utcái megteltek a szerencsétlen munkanélküliekkel, akiket most kommunista agitátorok könnyűszerrel fel tudtak használni demonstrációs célokra.

Ma délelőtt egy nagyobb csoport munkanélküli gyűlt össze a Strada Carol egyik sarkán és tüntető menetbe verődve, vonultak fel a munkaügyi-minisztérium elé, ahol munkanélküli segélyt akartak követelni. A tüntetők egy táblát vittek maguk előtt, amely a következő felírást viselte: „Kenyeret akarunk és nem szovjetellenes háborút”.

A tömeg a Dambovița partján szembeállta magát két komisszárral és a csendőrpattallal, akik szétszórásra szólították fel őket. A munkások ellent-

álltak, mire a karhatalom három tüntetőt letartóztatott és a kerületi kapitányságon állított elő. A tömeg zajongva vonult a karhatalom után, követelve letartóztatott társaik szabadonbocsátását és közben betörték a kerületi kapitányság összes ablakait. Benn a kapitányságon egy Farcasovszky nevű letartóztatott munkás eddig még ki nem derített körülmények között teljesen inzultálta Jonescu komisszárt. A letartóztatottakat a rendőrprefektúrára kísérték át, ahol megindult a vizsgálat. Kétségtelen, hogy a munkanélküliség nem lehet megoldani tüntetésekkel, viszont rendőri intézkedésekkel sem, hanem vagy munkaalkalom nyújtásával, vagy pedig munkanélküli segélyt folyósítással.

Olaszország tengerészeti paritást követel Franciaországgal

A német kormány is hozzájárul a hágai értekezlet január 3-ára való összehívásához. Ma kezdődnek a Saar-vidékkel kapcsolatos német-francia tárgyalások

Páris, november 20. A lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Briand és Manzoni párisi olasz nagykövet tegnapi megbeszéléseinek. Ez az első tényleges lépés — írják — hogy Franciaország és Olaszország előzetes eszmecserejét kezd a londoni tengerészeti leszerelési konferencia elé kerülő kérdésekről.

Az Excelsior a tárgyalásokkal kapcsolatban beavatott helyről azt az információt kapta, hogy Olaszország hajlandó elfogadni a tengeraltjárók eltörlését, ha ennek ellenében teljes tengerészeti paritást kap. A lap azonban azt hangoztatja, hogy Franciaország

nem fogadhatja el a paritást, mert ez azt jelentené, hogy le akar mondani afrikai gyarmatairól, melyeket paritás esetén többé kellő védelemben nem részesíthetne. Az Excelsior ismerteti Sir Erik Drummond népszövetségi államtitkárnak a Földközi-tengeri Locarnóra vonatkozó tervét is, mellyel hozzá akart járulni a Franciaország és Olaszország közötti tengerészeti ellentétek kiküszöböléséhez.

Páris, november 20. Briand és Hoesch tegnap folytatták megbeszéléseiket a hágai értekezlet előkészítése ügyében. Ugy látszik, a német kormány is elfo-

gadja azt a javaslatot, hogy a második hágai konferencia jövő év január 3-án kezdje meg üléseit. Briand a német népszavazáson és a párisi keleti jövőteli konferencia eddigi eredménytelen ségén kívül még azzal is érvel, hogy Cheron pénzügyminisztert december végéig igen intenzíven lefoglalja a költségvetés parlamenti vitája.

Berlin, november 20. A csütörtökön megkezdődő Saar-vidék visszaadására irányuló francia-német tárgyalásokra a német delegáció Stimson államtitkár vezetésével tegnap este a birodalmi fővárosból Párisba utazott.

Nahum Szokolov ma Bukarestbe érkezik

A Cionista Világszervezet Végrehajtóbizottságának elnöke meg fogja köszönni a román delegátusoknak a Népszövetség előtt elmondott beszédeit

București-Bukarest, november 20. Ma csütörtökön érkezik Bukarestbe Nahum Sokolow, a Cionista Világszervezet Végrehajtó Bizottságának elnöke, akinek ünnepélyes és méltó fogadtatásáról a cionista szervezet és az összes

zsidó testületek nagyszabású előkészületeket foganatosítottak. Sokolow Bukarestben több előadást fog tartani a palesztinai zavargások után előállott új helyzetről és alkalmat fog találni arra is, hogy a kormány tagjainál és

az állami és társadalmi élet magas rangú képviselőinél látogatást tegyen, amelynek során meg fogja köszönni azokat a beszédeket, amelyek Románia népszövetségi konferenciáján a cionista ügyvédi fogásában Titulescu és Vasile Stoilica ajkairól a palesztinai országépítés akció érdekében a népszövetség előtt elhangzottak.

Sokolow Bukarestből az ország nagyobb városait fogja meglátogatni, köztük Kolozsvárt is.

Értesítés!

Megnyílt Bukarestben a főváros központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz. A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriei

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hiedg- és melegvíz. Lift fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó a tarifából 25%/- rabatot élveznek.

Tisztelettel: „Venetia-szálloda” vezetéksége Moisescu tulajdonos

A

Amikor

mita ki

Kámpink

— Enn

— Mi a

vés? Azt

politikai

Németors

Francia

zsidók el

Itt csupán

— cikke

Kámpink

— A for

— Kéte

— kérdi

Kámpink

— A t

akarta ne

céljából.

— Jaj, k

most már

egyedül k

azt akarja,

ön dosszár

Mindenki

kis inciden

rosan a pe

mert megt

lesleg...

Kámpinky

hallgassák

niszterviselt

még nem le

A teremő

szor:

— Monsie

Bejön és

harcbít a z

dekében. A z

az ukrán pa

Oroszországi

hogy külföld

és ukránok

Amikor el

szág rendsz

dul, Torrés

— Ne bes

ról. Még ér

mélyt...

Erre Torre

adja vissza:

— A vád r

vista ágens...

Ez a kis

meg a tanut

hogy olvastak

tudták meg,

mitizmus van

bár, de azt i

jura nagy r

katonái között

Ezt a kijele

vád nem bírta

kommentárait

— A katoná

Torrés — és

— nagyon né

ügy tekintettek

az ő presztizse

hogy elállítsa

szárlásokért va

hárul.

Kámpinky er

hogy Petljura

mistákat. Feloh

gáció” egy j

nik, hogy Polie

tették.

Ezt a részlete

olvassa Kámpin

részét, amely ki

nem hajtották

ték a nagy hő

látszik az ilyen

„üggyévi fogás”

Torrés hagyja

benne. Csak a

hogy Polienká

ezüstöt és arany

holmít, s a vég

az ukrán katoná

atlan. Vajjon m

né azt meg, hogy

Még az orosz ha

volna tisztjeit a

Salom Schwarcbart naplója

A párisi esküdtek felmentő verdíktje

Csak úgy — mellesleg...

Amikor Torrés befejezte az antisze-
mita kitételek olvasását, megszólal
Kámpinky:

— Ennyi az egész?

— Mi az — kérdi Torrés —, talán ke-
vés? Azt óhajtja talán, hogy azok a
politikai emigránsok, akik annak idején
Németországgal fogtak kezdet, most itt,
Francia földön nyíltan lépjenek ki a
zsidók ellen és mérsárolják le őket?
Itt csupán heccelnek — comme il faut
— cikkeznek, — ez elég!

Kámpinky erre kivágja:

— A fordítás nem eredeti!

— Kétkedik az én fordításomban?

— Kérdi Torrés dühösen.

Kámpinky mentegetőzik:

— A tárgyalások első napján nem
akarta nekem adni a cikkeket olvasás
céljából.

— Jaj, kollega ur, — mondja Torrés
most már mosolyogva — ezt önnek
egyedül kellett volna elhozni. Vagy
azt akarja, hogy én csináljam meg az
ön dossziáját?...

Mindenki nevet. Jól jön egy ilyen
kis incidens. Nem tartozik ugyan szo-
rosan a perhez, de fel kell jegyezni,
mert megtörtént, csak úgy — mel-
lesleg.....

Zsidó kolonizáció Uk- rajnában.

Kámpinky kéri, hogy Prokopovicsot
hallgassák ki újra. Azzal, hogy egy mi-
nisterviselt emberből gunyt izznak, —
még nem lehet elejteni egy tanut.

A teremőr hangosan kiáltja másod-
szor:

— Monsieur Prokopovics!

Bejön és elmondja, hogy ő mindig
harcolt a zsidó kolonizáció megfosztja
az ukrán parasztot a földtől. Szovjet-
Oroszországban már azon vannak,
hogy különbséget teremtsenek zsidók
és ukránok között.

Amikor elmondja Szovjet-Orosz-
ország rendszerét, Kámpinky oldalt for-
dul. Torrés felé és gunyosan mondja:

— Ne beszéljen Szovjetország-
ról. Még érinthet ezzel néhány szem-
élyt...

Erre Torrés ugyanazzal a tonussal
adja vissza:

— A vád néhány tanuját, aki bolse-
vista ágens...

Ez a kis összecsapás nem zavarja
meg a tanut mondkájában. Elbeszéli,
hogy olvastak szovjet lapokat és onnan
tudták meg, hogy Ukrajnában antisze-
mitizmus van. Elég összefüggéslenül
bár, de azt is elmondja, hogy Petljura
nagy népszerűségnek örvendett
katonái között.

Ezt a kijelentést vesztére tette. A
vád nem bírta kiparizolni többé Torrés
kommentárjait.

— A katonaság hetmanja — mondja
Torrés — és a későbbi kormányfő.

— nagyon népszerű volt, a katonák
egy tekinteték rá, mint egy hősré és
az ő presztízse elég lett volna ahhoz,
hogy ellássa a pogromokat — a mé-
rsárolásokért való felelősség tehát reá
hárul.

Kámpinky erre be akarja bizonyítani,
hogy Petljura tényleg büntetett pogro-
mistákat. Felolvassa a „Zsidó dele-
gáció” egy jelentését, melyből kitű-
nik, hogy Polienkát hetmant meg bün-
tették.

Ezt a részletet persze nagy-óvatosan
olvassa Kámpinky. A jelentés második
részét, amely kimutatja, hogy az ítéletet
nem hajtották végre, hanem dicsőítet-
ték a nagy hőst — elhallgatja. Ugy-
anakkor az ilyen hamisítás is Kámpinky
„védelmi fogás”-ai közé tartozik.

Torrés hagyja, hadd teljék élvezete
néne. Csak a végén bizonyítja be,
hogy Polienkát vagonjában rengeteg
aranyat találtak, csupa rabolt
katonai hatóságok, hogy ár-
talan. Vajjon melyik hadsereg enged-
te azt meg, hogy tábornokja raboljon?
Még az orosz hadsereg is megbüntette
a tisztjeit az ilyesmiért.

Petljura csekélyiségei

Kámpinky egyetlen szóval akarja el-
válni ezt a nagy csomót. Mint egy égi
kinyilatkoztatást mondja:

— Petljura sokkal jobban el-
vált foglaltva, semhogy ilyen
csekélyiségekkel törődhetett
volna.

Csekélyiség... Egy pogrom, sokezer
ártatlanul meggyilkolt gyermek véres
pogroma — csekélyiség... Kámpinky be-
lelte magát az ő gondolkodásukba.
Tökéletesen rájuk üt. De nekem ez
nem csekélyiség, ez az én vérző húsom.
De látom, hogy az esküdtek számára
sem csekélység ez.

Ez némileg megvigasztal.

Hazugságon kapnak...

A mai tárgyalást azzal kezdte Kám-
pinky, hogy egy rövid kérdést akar
hozzám intézni.

— A vizsgálóbíró előtt első ízben ön
kijelentette, hogy: „En zsidó vagyok
— Petljura propagálta a pogromokat,
s másokat is küldött pogromokat csi-
nálni”. A tegnapi viták során kitént,
hogy Petljura, miután nem volt mód-
jában meggátolni őket, csupán megtür-
te a pogromokat. Dirrekt felelősség-
ről tehát szó sem lehet.

Bebizonyítjuk, hogy mégis Petljura fe-

lelős a pogromokért. S az ügyvéd el-
hallgat.

De hallgat azután is, amikor a véde-
lem többi tanui felsorakoznak. Itt van
Chaje Grünberg, a proskurowi kór-
ház ápolónője, száználmas alak. Amikor
elmondja, hogy milyen állapotban hoz-
tak be gyerekeket a kórházba a pog-
rom idején, maga Posnanszky, a kis
fürgye mesumed — sírásra fakad. S
hallgat a vád amikor Goldstein, Sliás-
berg, Motzkin, Cserikower tanuskodik.
Már ahhoz is gyengé a vád, hogy véde-
dekezzen.

Szopra Jakab tanuvalomása betető-
zött mindent. Egy apa siratta meg elve-
szett legyilkolt fiát. Az öreg szemtanuja
volt mindennek és a végén csak azt
kiabálja:

A perdöntő vallomás

— Petljura volt az oka mindennek.
Csak Petljura a bűnös. De kicsi bűn-
tetést kapott. Egy ilyen halál nagy
megtiszteltetés számára.

Ekkor lép elő Torrés merész ajánlá-
tával.

Utal arra, hogy még rengeteg tanu
van beidézve, mindannyian az ukrán
pokol különböző fázisairól számolnak
be. Ez kihatással van az én idegeimre.
Mondjon tehát le egy vád, mint a
védelem a további tanuvalomásaitól.

Zür-zavar. Tanácskozás. Ideges sutt-
kolódzás. De el fogadják az ajánlatot.
A többi már úgy pereg, mint egy film.
Ügyész, vád, védelem. Mind beszélnek.
Szavak, szavak. Tölem is megkérdik,
hogy akarok-e beszélni. Dehogy. Nincs
nekem mit mondani. Nekem csak fájlal-
ni valóm van.

...Az esküdtszék ítélethozatalra vonul
vissza. Ekkor kissé magamhoz tértem.
Torrés lépett hozzám. Azt mondja, hogy
hat kérdést tartalmaz az iv. Neki izso-
nyu fejfájása van.

A felmentő verdíkt.

Talán egy félóra telt így el. Az első
esküdt kijön, esküt tesz, és kijelenti:
— Teljes tudatommal, becsületemre,
kijelentem, hogy az esküdtek — nem-
mel feleltek a feltejt kérdésekre.

Sírás, nevetés. Hurrá! A terem zug-
Az emberek egymás nyakába borulnak.
Torrés és a titkárai össze-vissza csó-
kolnak.

Amikor az utcán vagyok uira, tizen-
nyolc hónap után szabadon, az első
szó, amit hallok:

— Schwarcbartot felmentették! Szen-
zációs kiadás!

Itt írom az utolsó sorokat egy kis
svájci táluban. Felmentettek, de nagy
álom mégsem teljesedett. Nem csó-
kolhatom meg a próféták földjét. Az
angolok nem akarják méltányolni fel-
mentésemet.

Jaj, segítség, ők még mindig — azt
mondják, hogy gyilkos vagyok.

VÉGE.

Moszkva önálló benszüllött-köztársaságot akart proklamáltatni Délafrikában

Egy egész csomó szervezet feloszlását rendelte el a megtorló angol hatalom. Pirov délafrikai
igazságügyminiszter beszámolója

London, november 20. Fokvárosból je-
lentik, hogy Pirov délafrikai igazságügy-
miniszter Pretoriában tartott nagy be-
szédben ismertette a délafrikai kommu-
nista agitáció ügyében befejezett vizsgálat
eredményét. A miniszter bejelentette, hogy
a kormányzat a moszkvai harmadik inter-
nacionálnak a benszüllött szervezetek-
hez intézett utasításait a vizsgálat rendén
lofoglalta. Ezekből kitént, hogy Moszkva
december tizenhatodikára forradalmi ak-
ciókra biztatta a benszüllötteket. Már két
nappal ez időpont előtt meg kellett volna
szünnie az összes gyárakban, üzemekben,
bányákban és munkahelyeken a termelő

munkának s a benszüllötteknek önálló,
benszüllött vezetése alatt álló köztár-
sági érdekében erőszakos eszközök hasz-
nálatától sem lett volna szabad megriad-
niok.

Moszkva azt remélte, hogy e napokon
sikeredni fog véres összeütközéseket ki-
provokálni a karhatalom és a lakosság
között s az esetleges vérontás s a zavar-
gások miatt elrendelendő hadiállapot és a
kormányzat súlyos megtorlási intézke-
dései még jobban ki fogják élezni a han-
gulatot. A nagyszabású összeütközési ter-
vet a hatóságok ébersége meghiúsította s
az adófizetések elleni akciók is ugyszólván

likvidálva vannak. A kormány feloszlatta
azokat a szervezeteket, amelyekről beiga-
zolás nyert, hogy tagjaik a moszkvai uta-
sításokat gyűlésen ismertették. Máris
feloszlatták a délafrikai nemzeti kongressz-
szus nevű egyesületet, továbbá a natáli
ipari és kereskedelmi munkások szakszer-
vezetét, az imperiálisták elleni ligát, a
nemzeti függetlenség ligát, mert eszer-
vezetek vezetői a nemzetközi kommunista
akadémia tanfolyamain meghonosított
szellemben igyekeztek az egyesületeket
vezetni s ezzel államellenes működést fej-
tettek ki, amit a kormányzat nem tűrhet.

Miklós orosz cár jogutódai tízmillió aranyrubelért perlik a román államot

Egy tengeri fürdő viszontagságai a kisenevi törvényszék előtt

Kisenev, november 20. Nem minden-
nap érdekességü per tárgyalását tüzte
napirendre a kisenevi tábla első szekciója.
A perben, mint felperes, nem kisebb szem-
élyiség, mint Miklós volt orosz cár sze-
repelt, akinek jogutódjai a román államot
tíz milliányi arany rubel értékéig perel-
ték. A per tárgyát a Cetatea-Alba megyei
Sabola tengeri fürdőhely egész területe
minden ingóságával és beépített ingatla-
naival képezi.

Még a háboru kitörése előtt történt,
hogy a Romanowok Románia gyönyörű
fekvési fürdőhelyét potom áron megvá-
sárolták. A fürdőhely maga a Fekete ten-
ger egyik öblében alig néhány négyzet-
kilométer kiterjedésű szigeten fekszik. Az
orosz cár ezt a szigetet egész rövid idő
alatt királyi módon rendezte be. Sabola
— így hívják ezt a szigetet — valóságos
kis paradicsom lett a Fekete tenger öblé-
ben és maga a cári család is nem egyszer

töltött egy pár hetet ezen a csendes szig-
eten. Idővel a Romanowok birtokában
ment át a sziget körül elterülő szárazföldi
területnek nagyrésze is, köztütk a köz-
ismert tengeri Budaci fürdőhely. A kisa-
játítások alkalmával természetesen ezeket
a területeket is kisajátították a cári tu-
lajdonból és ma ezek a helyek virágzó
fürdőtelepekké alakultak át, ahol szabad
bejárása van mindenkinek.

II. Miklós cár jogutódai, a Zabovszky és
Demidova családok, a kisajátítás miatt perrel
éltek a román állam ellen. A cetatea albai
törvényszék helyt is adott II. Miklós cár jog-
utódai kérésének s az államot tízmillió arany-
rubel értékéig elmarasztalta. A második fokon
a tábla azonban ellenkező döntést hozott és
mivel a felperesek nem voltak megelégedve
az állam által felajánlott 126 millió lej kár-
térítéssel, a per a semmitőszékhez került,
amely az egész ügynek újbóli letárgyalását
rendelte el. A hatalmas vagyonkomplexum

körülbelül 300 millió lej értéket képvisel, a
kisenevi törvényszék fog dönteni, amely
tegnap kezdte meg a nagy érdekességü ügy
tárgyalását. A felperesek képviselőjében tíz-
zenkét ügyvéd jelent meg a tegnapi főtár-
gyaláson, köztütk Bukarest legkiválóbb
jogászai.

A per valószínűleg csak pár hét múlva fog
befejeződni.

— Nyolcvanezer kut vize fertőzött
Magyarországon. Budapestről jelentik:
A vegyvizsgáló intézet befejezte a ma-
gyarországi kutak vizsgálatát. Megállapi-
tást nyert, hogy több, mint nyolcvanezer
kut vize tizszer s huszszor nagyobb meny-
nyiségben tartalmaz a szervezetre káros
anyagokat, mint amennyit normális em-
beri szervezet elbir. A fertőzött és ihatat-
lan vizű kutakat fokozatosan új kutakkal
fogják kicserélni. A népjóléti miniszterium
harmincezer pengőt ad a munkálatok be-
indítására.

— Gyermekek tolvajbandája fosz-
totgat egy cseh várost. Prágából jelen-
tik: Prossnitzben 9—15 éves gyermekek
tolvajbandáját tették ártalmatlanná. A
kis tolvajok lakásokat, üzleteket, tem-
plomperselyeket fosztogattak és mintegy
tizenezer cseh koronát tulajdonítottak
el. A rendőrség két gyermek anyját is
letartóztatta.

25—50%-kal olcsóbb lett a benzín

fogyasztás minden autónál, ami „VIX” készlettel van ellátva.

Nagy olaj megtakarítás.

Megszűnik a koromlerakódás a hengerekben.

Meghosszabbítja a kocsi üzemekepeességének időtartamát.

Rendkívül olcsó!

Irjon még ma a romániai vezérképviseletnek:

AUTOVIX, Cluj, Str. Berthelot 7. Vizszentelődök és szakmabeli
ügynököket keresünk.

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— Antal Márk előadása a Magánalkalmazottak Szakszervezetében. F. hó 22-én, pénteken este 8 órakor, a magánalkalmazottak szakszervezetében Str. Cogălniceanu (v. Farkas-u.) 7 szám alatt, Antal Márk főigazgató „Társadalom és nevelés” címen tudományos előadást tart. Az előadásra — mely teljesen ingyenes — az alkalmazottakat, tisztviselőket, szervezett munkásokat, ezek hozzátartozóit szívesen látja a Magánalkalmazottak kultur-bizottsága.

— A zsidó nőegylet teadélutánja. Vasárnap délután négy órakor a kolozsvári izraelita nőegylet rendezésében fel fogják ujtani a tavalyi vasárnap délutáni teadélutánokat. A teadélutánokon szórakoztató felolvasások, szavaltatok, zeneszámok és táncszámok lesznek. Azonkívül zene mellett fognak szórakozni, hogy ilyen módon kössék össze a hasznosat a nemes jötevéssel. A nőegylet vezetősége ezuttal is meghívja mindazokat, akik kellemesen akarják eltölteni a vasárnap délutánt.

— Az emberi jogok német ligája a Halsmann-pör revíziójáról. Berlinből jelentik: Az emberi jogok ligája Halsmann Filop diák érdekében egy proklamációt tett közzé. A Ligának erre a célra kijelölt bizottsága előtt Margulies bécsi neves újságíró tett vallomást. Margulies ugyanis, mint tudósító végighallgatta az egész tárgyalást és elmondta, hogy véleménye szerint hogyan játszódtatott le apa és fia között az a bizonyos tragikus jelenet. Az újságíró rámutatott a nyomozás súlyos hibáira, amelynek voltaképpen áldozata a szerencsétlen elítélt Halsmann. A liga gyűlésén felolvasták Wassermannnak gyönyörű nyilatkozatát ebben az ügyben. A nyilatkozat egy részét Fritz Kortner, hírneves színész deklamálta, Rudolf Olden berlini író beszédében figyelmeztette a bizottságot, hogy nehogy az instrukтив itéletet az esküdtzék esődjének tekinték.

— A váradi operett-együttes Kolozsváron. Kedden este mutatkozott be dr. Janovics Jenő váradi operett-társulata Kolozsváron a „Szózik az asszony” előadása keretében. Horváth Böske, a primadonna, csupa ritmus és temperamentum, Mayer Kató, a szubrett csupa jókedv és eredeti humor. Sok sikere volt Bellák Miklós táncos komikusnak is. A bonviván László Andor és Török Emil karnagy tüntető ünneplés központjában állott.

— Dr. Szádeczky Gyula előadása délafrikai utjáról. Rendkívül érdekes előadásban lesz ma délután részük azoknak, a kik az unitárius nők szövetségének csütörtök délutáni előadásorozatát látogatni szokták. Ma délután a rendező 6 órai kezdettel ugyanis dr. Szádeczky Gyula v. egyetemi tanár, a kiváló tudós fog beszámolót tartani Délafrikában tett utjáról. Ez az előadás nagyon sok új ismerettel fogja gyarapítani a hallgatók tudását s ép ezért különösképp megérdemli, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a közönség Szádeczky professzornak ezen a sok érdekességet ígérő beszámolóján. Az előadást ugyancsak a kollégium disztermében tartják meg, s belépődíj nincs.

— Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorral véve biztosan előmozdítja a gyomor és a belek működését s ennek következtében csakhamar a megkönnyebbülés jóleső érzése tölti el a beteget. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a vérével felé irányuló vértudulásoknál, valamint aranyérvél és prostatabajoknál is áldásos hatást fejt ki, a Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Vénus fehérneműgyár Nagyváradon kényszerregegyezési kérelmet adott be a törvényszékhez. A cég passzívai 1 millió 856 ezer 609 lejt tettek ki, míg aktívai 1.229.915 leire rugnak. Ajánlatában a Vénus fehérneműgyár 50 százalékot ajánlott fel hitelezőinek. A törvényszék kitézte a tárgyalást és a Vénus kiegyezett hitelezőivel.

— Nyolc óra alatt repülték át a Szaharát. Párisból jelentik: Bailly és Reginenski pilóták Gaoból jövet Adrarba érkeztek. A két repülő légi uton a Szahara sivatagot nyolc óra alatt szelte át.

December 8-án és 9-én tartja meg Temesváron a WIZO első országrészi konferenciáját

Náchum Szokolow, leánya és Marguliesné Bukarestből lesznek a konferencia vendégei

Timisoara-Temesvár, november 20. A WIZO erdélyi és bánági szervezete alig egy esztendő multra tekint vissza és már is olyan termékeny munkát könyvelhet el ezalatt a rövid idő alatt is, hogy méltán a legszebb reményekkel tekinthet ez a fiatal erdélyi cionista alakulat a jövő elé. A WIZO különösen a Bánágban hódított hatalmas teret. Ugyiszólva nincs is ma már olyan bánági város, ahol a WIZO nem működne és nem fejtené ki a cionizmusra és általában az egész zsidó társadalomra mélyen kiható tevékenységét.

A WIZO-munka koncentrációjára és általában az egész országban való kiépítésére az erdélyi zsidó és bánági WIZO-csoportok a temesvári vezetőséggel az élel elhatározták, hogy december 8-án és 9-én megtartják Temesváron első országrészi WIZO konferenciájukat. A konferenciára vonatkozólag már most hatalmas előkészületeket tesznek ország-szerte, mert hiszen egészen érthető ez a konferencia lesz hívott arra, hogy a Zsidó Nemzeti Szövetség mellett kiépítse az erdélyi cionizmus új bástyáját: a zsidó nemzeti alapon álló erdélyi zsidó asszonyok szervezetét.

A konferenciára, mely iránt az eddigi előjelek utánítelve ország-szerte hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. Ertesüléseink szerint az országban tartozkodó Náchum Szokolow és leánya, továbbá Marguliesné urnő az ACEF elnöknője Bukarestből is bejelentette részvételét. De különben az egész országból befutó jelentések arról szólnak, hogy a temesvári WIZO konferencia imponáns demonstrációja lesz a cionista gondolat mellett hűségesen kitartó Erdély és Bánát zsidó asszonyainak.

A konferencia előkészítő bizottsága (cime: Dr. Roth Dezsőné Timisoara, Bőrsze-u. 3.) már mostantól állandó permanenciátlan van s a konferenciára vonatkozó bármilyen információt és utbaigazítást készséggel ad a hozzáférőknek.

Tovább tart a két marosvásárhelyi munkáslány amnesztia miatti éhségsztrájkja

Cluj-Kolozsvár, november 20. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megírta már az Uj Kelet, hogy az elmúlt héten tartóztatták Radó Ica iparművésznőt és Ábrahám Piroksa vásárhelyi varrónőt és mindkettőjüket bezárlították a kolozsvári hadbírósg börtönébe. A letartóztatás oka az, hogy mindkettőjüket a nagy kommunista perből kifolyólag távollétükben öt-öt évi börtönbüntetéssel sújtották. A két elítélt külföldön értesült a súlyos börtönbüntetéséről, amelyet a kolozsvári törvényszék szabott ki rájuk s a büntetés kiltésének elkerülésére mindaddig külföldön tartózkodott, míg az amnesztia-rendelet meg nem jelent. Körülbelül tíz nappal ezelőtt jelentkeztek és kérték amnesztialtatásukat. A sziguranca azonban mindkettőjüket a kolozsvári hadbírósg-hoz vitte át, ahol azóta is fogvamaradtak és emiatt nyolc nap óta éhségsztrájkban vannak.

A hadbírósg, érthetetlen módon, nem akarta náluk az amnesztia alkalmazni. Először annak bizonyítását kérték, hogy az elítéltek román állampolgárok. Az ügyvéd az igazoló iratokat betérjesztette, és ismét kérte a szabadlábrahelyezést, azonban eredménytelenül. A hadbírósg ugyanis most már annak bizonyítását kérte, hogy a két elítélt tényleg külföldön tartózkodott és hogy az ítéletről nem szereztek tudomást, csak az amnesztia-rendelet életbelépése után. Amennyiben ezt nem tudnák kiképezni igazolni, a hadbírósg jogerősen fogja tekinteni rájuk néve a nagy kommunista perben hozott ítéletet és elő fog állni majd az a paradox helyzet, hogy a nagy kommunista per összes szereplői közül éppen ez a két munkáslány fogja az ítélet következményeit viselni.

— Orvosi hír. Dr. Berner Mór bőrvérgyógyász, urológus specialista, a bécsi bőrgyógyászati klinika volt orvosa, rendelőjét Tg.-Mures—Marosvásárhelyen Str. Sft. Gheorghie 25 sz. alatt megnyitotta. Rendel. d. e. 11—12 és d. u. 3—6-ig. Nőknek külön d. e. 10—11-ig.

— Elöntötte Róma mélyebben fekvő részeit a Tiberis. Rómából jelentik: Olaszországban nagy viharok pusztítanak. Az esőzések miatt ismét kiáradtak a folyók. Rómában orkánzerű vihar és jégverés dúl. A Tiberis elöntötte a mélyebben fekvő részeket.

— Vívóbál. A Haggibbor és KAC vívószaosztályai által a KAC Klubhelyiségében november 30-án rendezendő vívóbálra a meghívókat kiküldték. A rendezőség felkéri mindazokat, akik téves címzés, vagy elnézés következtében a meghívókat nem kapták meg, szíveskedjenek a délutáni és esti órákban a meghívókért a KAC Klubhelyiségében felállított bálíródához fordulni. A Rendezőség, mely a Haggibbor és KAC vívószaosztályának tagjaiból áll, a bál sikerének érdekében már minden előkészületet megtett, úgy hogy a bálon résztvevőket a legkellesebb emlékek fizik majd ehhez a bálhoz.

— Emelkedik az angol munkanélküliek száma. Londonból jelentik: Az angol munkanélküliek száma az elmúlt héten 1,259.100-ra emelkedett.

— Nyomatványkiállítás a kolozsvári Gutenberg-Öthonban. A Grafikai Munkások kolozsvári kerülete a Szövetség fennállásának tízéves évfordulója alkalmából a kolozsvári nyomdászok e tíz év alatt gyűjtött munkáiból kollektív nyomatványkiállítást rendez. A kiállítás megnyitása november 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz és december 1-ig marad nyitva. Látogatás díjtalan.

— A bécsi parlament folyosóján vágta fel ereit a munkanélküli hadirokkant. Bécsből jelentik: Tegnap délután négy órakor megjelent a parlament épületében egy burgenlandi munkanélküli hadirokkant. Felkereste a parlament egyik tisztviselőjét, elmondta, hogy öt Stralskinak hívják és rettenetes nyomorban él. A tisztviselő, aki panaszait meghallgatta, felvilágosította őt arról, hogy sajnos, nem segíthet rajta. Erre a kétségbeesett ember a parlament egyik néptelen folyosóján felvágta ereit, majd fájdalomban kiáltani kezdett. Amikor megtalálták, már eszméletlenül feküdt. Súlyos állapotban szállították kórházba.

— Az időjárásban nem várható változás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint az időjárásban lényeges változás nem várható. A hőmérséklet Budapestben ma délben 80 Celsius.

— Öngyilkosságot követett el az üzletében. A kora délutáni órákban Gold Szeréna a Katona féle kenyéruztal al-kalmazottja Deák Ferenc utcában levő üzletében marólyuggal öngyilkosságot követett el. Az önkivületi állapotban levő fiatal asszonyra a vevők akadtak rá. Telefonon azonnal értesítették a mentőket, akik gyomormosást alkalmaztak a szerencsétlen asszonyon. Beszállították a belgyógyászati klinikára, állapotja életveszélyes.

— Segítsünk egzisztenciához egy öreg, becsületben megöszült, nyomorgó zsidó embert! A zsidó sorsragédiák egyik legmeghatóbb figurája az az öreg ur, aki a napokban bejárta szerkesztőségünkben s aki valaha a zsidótársadalom egyik jótékony és tiszteletré méltó tagja volt. Valaha a vagyones emberek közé számított s még nemrégiben is tisztes állást töltött be. Néhány évvel ezelőtt minden pénzt az antiszemita tüntetők rabolták el, kidobták a vonatból és véresre verték. Azóta betegeskedik és ami a legszomorúbb: nem tud egzisztenciához jutni. Öreg napjaira bizonytalanná lett mindennapi kenyere és éjszakai pihenője. Munkaereje és intelligenciája azonban érintetlen. Eppen ezért a megértő zsidótársadalom szívéhez fordulunk azzal a kéréssel, hogy vagy álláshoz juttassák (utazói, ügynöki, etc.) vagy pedig adományokkal tegyék lehetővé, hogy a szegény öreg ur egzisztenciája biztosítható legyen. Minden állásajánlat, vagy pénzületi adomány „Zsidósorsragédia” jellege alatt az Uj Kelet kiadóhivatalához juttandó el.

— Saját templomába akasztotta fel magát a pap, Londonból jelentik: Különös helyet választott öngyilkosságának végrehajtására az angliai Cullingworth felü vikáriusa. A 67 éves lelkész nyomtalanul eltűnt lakásáról. Keresésére indultak és a templom orgonája mellett egy gerendára felakasztva reá is akadtak a vikáriusra, aki az utóbbi időben kedélybetegséggel küzdött és valószínűleg ez kényszerítette a különös módon végrehajtott öngyilkosságra is.

— Lindberghet nem érte újabb repülőszerencsétlenség. Párisból jelentik: A Newyork Herald cátoja azt a hírt, hogy Lindbergh ezredet újabb repülő szerencsétlenség érte. A világhírű oceánrepülő februári balesete óta állandóan fájlalja vállpercét s ez most újbb kifícamodott. Emiatt kellett szanatoriumba vonulnia, ahol a ficamot ismét helyreigazították. Lindbergh és felesége egyébként már tegnap elhagyták a newyorki Englewood szanatoriumát és Newyorkba utaztak.

— Hindenburg az éhező szibériai németekért. Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök az inséges szibériai németek segítőakciójának céljára 200.000 márka segélyösszeget adományozott.

— Emelkedőben vannak a buzaárak. Londonból jelentik: Winnipegből jelentik, hogy az argentinai buza versenyképtelenségének hírére a kanadai tőzsdéken megélelkült a kereslet és az árak emelkedni kezdtek. Az árak növekedése bushelenként eléri a 1/8—1/5 pontot.

— Uj betegség lépett fel Magyarországon. Budapestről jelentik: Az Olaszországban és Dániában gyakori máltai lázhoz hasonló, még kevésebb nem ismert betegség, Magyarországon is több esetben határozottan megállapítható volt. A betegség magas lázzal kezdődik, mely után hosszabb ideig sokszor teljesen láztalan állapot áll be, de azután ismét magasra szökken a láz. A betegség étvágytalanságot és a szervezet legyengülését hozza magával.

— Kanadában földrengés volt. Londonból jelentik: A kanadai Uj-Skóciában földrengés volt. Halifaxban több gyárkérmény összeomlott. A földrengés után tíz perccel a partvidéket szökőár söpörte végig. Pusztításáról a közelebbi részletek még hiányoznak.

Hajfestés

„KOMOL” párisi hajfestőszer 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel öszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza. Kérje a „KOMOL”-t az Ön fodrászától. Vezérképviselet: Oradea, Str. Delavrancea 28. L., ahonnan díjtalan propektust kaphat.

HOTEL METROPOL BUKAREST

A királyi palotával szemben

Modern komfort

az Uj Kelet minden olvasója

Modern komfort

15% kedvezményt kap a szobaárakban, — ha felmutatja ezt a hirdetést!

Karte ország

Panéurópai

Bucuresti-Bu Uj Kelet tudósítójától. Szerbia portörjei között gyűlölettel fordulnak egymás ellen. A résztvevőknek tengeri exportromániái, magbulgáriai export. A tárgyalások hatalmasan ismétlődés egyriai piac fokozakadályozása. A helye Budapest rendeltetésnek megfelelő, mert

A határpiac

A határmentes városokban üzletelen. Amint tengerben, árpi napraforgóban jiden alig meg vagy távolabbi. Ennek tulajdonságát ismét visszaestel. Tengerben csak már előre nek szállításra, flegények. A legelőkeltebb és löheren gyarország vásár. Németország na. Az állatexport. Különösen tudják elhelyezni kedelmi szerződés gondoskodott me. — A bécsi és p

Csökkenet a m. Budapesti Nemzeti Bank a társaság szerint a 7-iki államhányza pengővel csökken. A zsidózámlára t. részát a váltótárc. apadás idezte el. lakára 15.4 millió. egyéb zsidózámla folyósított, ug. állományára 12. kedett. A váltóle. esedékségek ösz. vel haladta meg. Az érvényesítet. révén 5.6 millió. egyéb követelése. sz. „egyéb tartozá. pengővel növeked.

ORIG

Tisztelettel értesítjük gyár technikai és ke

ORIG

mal tudjuk ellátni

Bürg

Megjegyzés. T. gyárunknak egyedt. utánzatoktól megté. ORIGINAL-COLON. Rumon kívül gyár. Gyóg.

Színház—Művészet

Édes álmok. (A Stramer-szintársulat keddi esti előadása.) Kedden este Stramerék jiddis szintársulata az amerikai Wolff „Édes álmok” című zenés színművét adta elő. Egy órási leánya még Oroszországban megszeretett egy fiatal embert és a becsületes nő szíves-szíves nem akarja fogadni senkinek sem az udvarlását. Remél és remélkedés közben agyszüzzé öregedik. Már gúnyolják, már le szeretnék szorítani még a családban is arról a pozícióról, amelyet elfoglalt, amikor megjött Oroszországból a „völegény.” Minden reménye újra feléled, de hiába, mert a menyasszony huga elcsábította a férfit. A mellőzött leány szenved, de bizik az igazság győzelmében. Ez meg is jön a harmadik felvonásban, amikor férjhez megy huga volt udvarlójához, aki méltányolta a derek leány jó tulajdonságait és oltár elé vezeti. A főszerepekben a Stramer házaspár tűnt ki. Nagyobb és hálás szerepet kapott Szegal az öreg órási alakításában. Nagyon jók voltak Rabinowitzné asszony és Zelniker, Blind Aranka, Feldbaum, Glattsteinné asszony és Cilly Bell, Stramerék szerdán este bucsuztak a „Der Jesivebocher” című tipikus zsidó életképben. Csütörtökön Szamosujváron játszanak, szombattól kezdve négy napon át Marosvásárhelyen a zsidó Kulturházban, szerdán és csütörtökön Szászrégenben, december 3-ig Gheorgheniében. A társulat innen rövid vendégszereplésre Bukarestbe megy, majd visszatér Erdélybe és folytatja turnéját.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök este fél 9-kor Nóta vége. A nagyváradi operette társulat vendégjátéka. Horváth Böske, Mayer Kató, László Andor, Bellák Miklós föllépése, karnagy Török Emil. Napibérlet 16 szám A. sorozatszám 110

Péntek este fél 9-kor Aranypáva. Operette újdonság előző, a budapesti Városi Színház óriási sikert aratott újdonsága a nagyváradi operette társulat vendégjátékával Horváth Böske, Mayer Kató, László Andor, Bellák Miklós föllépése. Premiere bérlet 15 szám. Sorozatszám 111.

Szombat délután fél 3-kor Nagymama ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal. Előadó de. Dsüri Bálint. Sorozatszám 112.

Szombat este 9-kor Aranypáva operette újdonság 2. A nagyváradi operette társulat vendégjátéka, napi bérlet 16 sz. B sorozatszám 113.

Vasárnap délután 3-kor Két lány az uccán Újdonság 5-ödször mérsékelt helyárrakkal sorozatszám 114.

Vasárnap fél 6-kor ORLOW operette repris új szereplőkkel Lengyel Irén, vendégjáték Mayer Kató, László Andor, Bellák Miklós föllépése sorozatszám 115

Vasárnap este 9-kor Aranypáva operette újdonság 3-adszor a nagyváradi operette társulat vendégjátéka. Napi bérlet 16 szám C sorozatszám 116

Hétfőn este fél 9-kor Aranypáva operette újdonság 4-edszer, a nagyváradi operette társulat bucsuestéje. Napi bérlet 17 szám A, sorozatszám 117.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön 3-kor és félhatkor: Rekord műsor! I. Boleyn Anna. (Grandiózus dráma 10 felvonásban. Főszereplők: Emil Jannings és Henny Porten.) II. A felső tizezer. (Főszereplő: Ramon Novarro. III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lei.

Pénteken 3-kor és félhatkor: Rekord műsor! I. Boleyn Anna. (Grandiózus dráma 10 felvonásban. Főszereplők: Emil Jannings és Henny Porten.) II. A felső tizezer. (Főszereplő: Ramon Novarro. III. Pótképek. Helyárak: 30, 20 és 10 lei.)

Szombaton csak egy előadás délután félhatkor: I. Boleyn Anna. (Grandiózus dráma 10 felv.-ban. Főszereplők: Emil Jannings és Henny Porten.) II. A felső tizezer. (Főszereplő: Ramon Novarro. III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lei.)

Vasárnap d. e. 11 órákor: Harc a kínaiakkal. (Izgalmas történet, főszerepekben: Rudolf Valentino. Helyárak: 15, 10 lei.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön 5, 7 és 9 órákor: A császármánóver. Előjáték: Zeppelin.

Pénteken 5, 7 és 9 órákor Premier: Az álarcos Vénus. Főszereplők: Wladimir

Gaidarov, Arlett Marschal és Dita Parlo. Szombaton 5, 7 és 9 órákor: Az álarcos Vénus.

SELECT-MOZGÓ:

Csütörtök: Cigányprimás, nagyszerű film, Kálmán hasonnevű operette nyomán, főszerepekben: Verebes Ernő. A műsort Horváth Pali cigányprimás és bandája kísérik.

Péntek: Cigányprimás, nagyszerű film, Kálmán hasonnevű operette nyomán, főszerepekben: Verebes Ernő. A filmet Horváth Pali és bandája kísérik.

Szombat: Cigányprimás, nagyszerű film, Kálmán hasonnevű operette nyomán, főszerepekben: Verebes Ernő. A filmet Horváth Pali és bandája kísérik.

Vasárnap: Cigányprimás, utoljára, főszerepekben: Verebes Ernő. A filmet Horváth Pali és bandája kísérik.

Hétfő: Felszabadulás a házasságból, mélyen megható társadalmi dráma, mely egy fiatal asszony szenvedéseit mutatja be.

Kedd: Felszabadulás a házasságból, mélyen megható társadalmi dráma, főszerepekben: Olga Brink és Henry Edwards.

Szerda: Felszabadulás a házasságból, társadalmi dráma, főszerepekben: Olga Brink és Henry Edwards.

URANIA-MOZGÓ:

Csütörtök: Szergej barát, Ivan Mosjoukine egyik legjobb filmje.

Péntek: Szergej barát, dráma, főszerepekben: Ivan Mosjoukine.

Szombat: Szergej barát, dráma, főszerepekben: Ivan Mosjoukine.

Vasárnap: Szergej barát, dráma, főszerepekben: Ivan Mosjoukine

Hétfő: Cigányprimás, Kálmán hasonnevű és közismert operette nyomán, főszerepekben: Verebes Ernő. A filmet Horváth Pali és bandája kísérik.

Kedd: Cigányprimás, nagyszerű film, Kálmán hasonnevű operette nyomán, főszerepekben: Verebes Ernő. A filmet Horváth Pali és bandája kísérik.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Csütörtök, nov. 21.

Budapest. 9.15: Rádió házikvett hangverseny. 9.30: Hírek, 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A m. kjr. Országos Tiszti kaszinó szalonzenekarának hangv. 1. Salabert: Marche bedoune. 2. Dolmányi: Nászkerítő a „Pierette fátyol”, c. pantomimból. 3. Kálmán Imre: Cigányprimás — nagy egyveleg. 4. Drigo: a) Pizizicato; b) Szerenád az „Arlequin milliói” c. balettből. 5. Kaecóh; Őszi dal, 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés. időjárásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak, 3: Piaci árak és árfolyámhírek. 4: Rádió Szabalegyetem. 1. Magyar műdalok. 2. Szöllőssy Alfred dr. miniszteri titkár előadása: „A falu és a közlekedés új rendje.” 3. Magyar műdalok. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió előadás-sorozata. „A méz jelentősége a táplálkozásban”. 5.40: Radics Béla cigányzenekarának hangv. 6.50: Gyorsirási tanfolyam. 7.25: Angol nyelvtanítás. 8: Glatz Oszkár festőművész előadása: „Uj tárgyiasság és neoklasszicizmus.” 8.30: Osztrák-est a Nemzetközi Rádió Uniozestek sorozatában. 1. Beve-etöt moud Papp Viktor, a rádió zenetáncososa. 2. Mozart: Varázsfuvola — megnyitó. 3. a) H. Wolff: Dalok; b) ifj. Korngold: Dalok zongorakísérettel. 4. Schubert: Pisztrángtűz (Forellen quintet). Op. 14. 5. Haydn: Üstdobszimfonia. Utána kb. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejlesztőszalonzenekar, az Ostende-jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20: Osztrák est. 20.35: Schnitzler: Paracelsus c. egyfelvonásos. 21.30: Szimfonikus hangverseny, Schönberg: Felderült éj. Mahler, Marx és Wolf dalok, Mozart: Haffner szerenád. Schubert: Balettzene. Strauss János: Tavaszi hangok. Kerngold: Sok hű-ho semmiért.

Graz. 20 Zenekari hangverseny Wagner, Strauss, Mühlperger, Lakomy, Zierer, Lakomy műveiből

Berlin. 19.35: Karének. 20: Operetterezetek.

A Magyar Színház közleményei

Holnap este: Aranypáva premiérje a nagyváradi operette társulat vendégjátékával. Rendkívüli sikertű vendégjátékukat holnap egy új operette bemutatásának keretében folytatják a nagyváradi operette ensemble kitűnő tagjai. Az „Aranypáva”-t Dolec irónak ezt a híres ragyogó szépségeiben gazdag új operettejét fogják bemutatni. Az „Aranypáva” Budapestén a Városi-színházban olyan hatalmas sikert aratott, hogy a premiére után azonnal megvásárolták az operette előadási jogát Németország és Ausztria számára is. Az operette főszerepét Budapestén is László Andor kreálta igen nagy döntő sikerrel s a holnap esti bemutatón nálunk is ő fogja ezt a parádés szerepet játszani. Horváth Böske, Mayer Kató, Bellák Miklós fogja a többi vezető szerepet játszani. A holnap esti előadás jelen lesz a szerző is, aki Budapestről jön le erre az előadásra. Az „Aranypáva” négy egymásutáni estére: Péntekre, Szombatra, Vasárnapra és Hétfőre van kitűzve.

Orlow. Lengyel Irénnel és a nagyváradi tagokkal. Vasárnap délután 6 órára a hosszú idő óta nem adott „Orlow” van kitűzve Lengyel Irén vendégjátékával és a nagyváradi operette-együttes itt vendégszereplő tagjainak föllépésével.

Vasárnap délután 3 órákor: Két lány az utcán. Az idei évad óriási sikertű prózai újdonságának, a „Két lány az utcán”-nak vasárnap d. u. 3 órákor lesz a legközelebbi előadása. Ezt az előadást mérsékelt helyárrak mellett tartják meg.

Ma: Emil Jannings, Ramon Novarro, Henny Porten együttes föllépése a szinkörben. Ritka érdekességet, igaz rekord-műsora lesz ma a Magyar Színház mozijának. A „Boleyn Anna” című 10 felvonásos monumentális filmdramát vetítik a főszerepekben Emil Jannings és Henny Porten-nel. Ezenkívül a „Felső tizezer” című drámát is bemutatják Ramon Novarroval a főszerepekben. A hatalmas műsort a szokásos olcsó helyárrak mellett lehet megnézni. Helyek ára 30, 20 és 10 lei. Előadások kezdete 3 és fél 6 órákor.

Breslau. 21.10: Osztrák est.

Frankfurt, München, Stuttgart, Königsberg, Königswusterhausen. 20: Jan Kiepura dalestje. Manon, Bohémélet, Turandot, Halka, Hélian esdája áriák. Schumann Perez, Rozycki dalok, olasz dalok. 22.45: Osztrák-est. Utána a stuttgarti műsor.

Köln. 20: Szorakoztató zene. 21: Osztrák est.

Lipce. 20.45: Osztrák est.

Bukarest. 16: Rádió-zenekar. Suppé, Waldteufel, Verdi, Chypin, Kálmán, Wechsler, Delibes műveiből. 20: Osztrák est. Hegedűszólok, dalok előadás, zongorahangverseny. Mozart, Schubert, Strauss műveiből.

Belgrád. 22.10: Tamburica zenekar.

Zágráb. 20.30: Osztrák est.

Pozsony. 19.05: Tot népdalok.

Kassa, Prága. 19.05: Táncczene. 20: Közv. Bécsből. 22.15: Közv. Brünnből.

Ostrava. 19.05: Közv. Brünnből. 20: Közv. Bécsből.

Darenty. 20. Könyvű zene. 20.30: Szimfonikus hangv. Bach, Vaug-Germán, Delibes, Debussy, Cook, Chopin, Dvorzák, Lemara, Fletcher, Brahms műveiből.

London. 20.45: Katouazene. 22.35: Osztrák est.

Milano. 21.45: Kamarazene.

Nápoly. 21.02: Operett közv.

Róma. 21.02: Szimfonikus hangv.

Torinó. 21.45: Kamarazene. Bach, Grieg, Beethoven műveiből.

Varsó, Krakko. 19.25: Gramafon. 20: Oszták est. Mnzars: Figaro lakodalma, Don Juan ária, Strauss: Denevér-nyitány, Kék Dunazkerítő, Strauss: Radetzky induló, 23: Táncczene.

Kattovicz. 23: Táncczene.

Péntek, november 22

Budapest. 9.15 Eugen Stepat cross balajka zenekarának hangversenye. 1. Rosztow induló 2. Mandzsuri keringő. 3. Gyors, mint a hullám — diákdal. 4. U kamina — románca. 5. Reptl a trojka — népdal. 6. Ulan-mazurka. 7. Korobejniki. 8. Amit nekem dalolt — románca. 9. Kórus dal. 10. Stepat H-niczky: Halod-e, mit susog a szél — tangó. 11. Három falu. 12. Krizantém — románca. 13. Egyhangyan cseng. 9.30 Hírek Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05 Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 12.25. Hírek, 1.00:

Pontos időjelzés, időjárás jelentés. 2.30 Hírek, élelmiszerárak. 3.00 Piaci árak és árfolyámhírek. 3.45 Fulton-rendszerű képvitel. 4.20 Thury Mária mesél a gyermekeknek. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek. 5.10 Vezéry Ödön visszaemlékezései. (Aki még látta Petőfit. Bem apót és Petőfi Zoltánt). Felolvassa vitéz Garamszeghy Sándor, a Nemzeti Színház tagja. 5.40 Az első budapesti Citerakör hangversenye. 1. Haubner: Dálcg lépéssel — induló, 2. Nikl: Vidám életképek — keringő, 3. Katzinger: Ifjúkori emlékek — egyveleg, 4. Chronak: Tánccoló koboldok — polka 5. Mozart: Menüett az Esz-dur szimfoniából, 6. Bécsi népdal „A régi óra”, 7. Magyar népdalok, 8. Nikl: Induló, 6:50: Francia nyelvtanítás, 7,25 Dr Hans Götting németnyelvű előadása. 8,15 A városi Filharmoniai társaság hangversenye Varsóból, 1. Butykai Ákos: Ünneptörték. Szimfonikus költemény Arany János balladája után. 2. Szymanowski: III szimfonia, „Az éj dala” a szopránzóltó éneklő Turczynska Janina operaénekesnő. 3. Hubay Jenő: Gordonkahangverseny előadja Földessy Arnold gordonkaművész, Werner Leó: Csongar és Tünde, Szimfonikus költemény, 5. Bartók B. L. suite. Után kb. 10.30: pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Bukarest 16. Könyvű zene. 16.30: Román zene. 20: Dalest. 20.45: Rádiózenekar. Smetana: Eladott menyasszony. Sinding: Keringő, Lincke: Sláger sláger. Paschill: Román egyveleg. 21.50. Hírek.

Bécs-Graz 20. Schumann Erzsébet dalestje. Schubert, Wolf, Mahler, Strauss Richárd dalok. 22. Jazz-zene.

Berlin 20. Népszerű zene. 21. Kamarazene.

Breslau 19.05. Svéd balladák és dalok. 20.30 Haydn, Mozart és Beethoven áriák. 21. Bruckner szimfonia.

Frankfurt 19.30. Utána a stuttgarti műsor.

Hamburg 20. Cigánybáró, Éva, Koldusdiák, Gésák, Bécsi nők, Szegény Jonathan, Marica grófnő. Paganini c. operettekbeli keringők.

Köln 20. Schwarz József baritonénekes. gramafonon. Utána cigányzenekar.

Königsberg 20. Az Operaház zenekarának hangversenye. Beethoven: VII. szimfonia, Liszt: A-dur zongoraverseny. Strawinski PV-ig szvit.

Königswusterhausen 20. Hangverseny. Beethoven, Petgolesi műveiből.

Lipce 19.30. Rádiózenekar.

Stuttgart 20. Filharmonikus hangverseny. Mozart: Varázsfuvola, Beethoven: D-dur hangverseny. Beethoven: II. szimfonia.

Beigrád 20. Operaközvetítés.

Zágráb 20.35. Rádiózenekar.

Prága 20. Rádiózenekar, 21. Modern zene.

Pozsony 17.30. Magyar óra. Előadás és baritonhangverseny. 22. Közv. Prágából.

Kassa, Ostrava és Brünn 19 órától egymás műsorát köv.

Darenty 22.15. Rádiózenekar.

London 21. Szimfonikus zenekar. Bach: Beethoven műveiből.

Varsó-Kattovicz 19.25. Gramafonhangverseny. 20.15. Filharmonikus hangverseny.

Milano-Torinó 20.30. Szimfonikus hangverseny.

Nápoly 21.02. Gounod: Faust c. operája.

Róma 21.02. Lombardó és Ranzató: Csinesila c. operája.

Oslo 20. Filharmonikus hangverseny.

Stockholm 20. Operazene. Cherubini, Paisiello, Donizetti, Wagner, Verdi, Rossini, Puccini, Smetana műveiből. 22.10. Griger A-dur szónáta.

Modern

kirakatvilágítás

Jobb fényhatás, kisebb villanyzámla

CONSTRUCTIO

Cluj, P. Unirii 32. Telefon 83.

Hirdessen az Uj Keletben